

Szerkesztőség, Kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand (József újherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürgőnyelv: Közlöny, Arad :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 1060, félre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lei. Külföldre havonta 50 Lei feljebb. :: Egyes szám 5 Lei. Vasárnap 6 Lei. :: (Bucarestben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint ::

XLVI. éviolyam, 84. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Szerda, 1931. április hó 15

Szomondott trónjáról Alfonz spanyol király

A király szava

A feltámadás napjai sem hozták meg a belpolitikai helyzet megoldását. A válság élete lebirhatatlanabbnak bizonyult, mint a megoldását szolgáló szándékok önzetlensége és az izgatott tanácskozások, a politikai pártok kutyamacska barátkozásai csak újabb sértődéseket, megbántott személyi ambíciókat és csökönyösebbé vált követeléseket eredményeztek. A pártvezérek jólhangzó nyilvános fogadkozásai, az együttműködés gondolatának elvi elfogadása mellett, nem bizonyultak értékesebbeknek a többi „elvi” ígéreteknél és volt alkalmunk már megtanulni államéletünk közös inségben eltöltött éveit, hogy az elvi fogadkozásoktól, milyen elérhetetlen messzeségben köldenek a gyakorlati megvalósítások csúcsai. Az óhajtott koncentráció tanácskozásai mögött, a maga leplezetlenül visszataszító szörnyűségében kelt életre a pártpolitikai marakodások csillapíthatatlan étvágyu chimaerája és az ország sorsa, az ország népeinek boldogulása, a polgár emberibb élete a problémák komplikált zürzavarában, mintha üres levegővé válna akkor, amikor a pártéhség szörnyetege mandátumokra éhes és az étvágyát, — mindenek előtt, — csillapítani akarja.

A koronatanács-számba menő pártközi értekezlet zürzavarából ezért csendül ki az egészség és a férfias tetterő frissességével a király szava, amelyben benne rezonál az ország szenvedése és jobb jövőre áhítózó minden szomjúsága. Az uralkodó hangja eleveníti meg a legméltóbban és a legkifejezőbben a tizenkettedik óra intó szavát: hogy nem a mandátumok elosztása, nem a hatalomból való részesedés számaránya felett kell a pártoknak egymás között megegyezniük, hanem az ország sorsának, a nemzet további boldogulásának, további sorsa felett. Régi átka volt közéletünknek, hogy a pártkormányok minden törekvésüket az ellenzékbe szorult pártok együttes gáncsvetésére, akasztására, csak azért, hogy ez, vagy amaz a párt ne tarthassa meg pozícióit, népszerűségét elveszítse és előbb, vagy utóbb kényszerüljön legyen átadni a hatalmat a szívós ostromlóknak. Örökké küzdenie kellett a mindenkorai pártkormányoknak, hogy politikai elgondolásait máról-holnapra lehetetlenné ne tegyék az ellentétes frakciók attackjai, vagy még veszélyesebb guerilla-portyázásai. Am hol volt mindezek közepette az a szellem, amely kifejezője lett volna az ország életének és boldogulási feltételeinek? A köz java, az ország népeinek boldogulása silány választási propaganda-frázisokként bukkan fel csak itt-ott, időlegesen, hogy aztán elnyelje ezeket is a ríkoltozó harcizaj, a parlamenti és parlament-mögötti, másodlagos érdekekért zajló zenében.

Igy érkezünk el a mai naphoz, amikor az elégedetlen osztozkodásnak végevárhatatlan vitáit a felcsengő uralkodói szó vágta ketté. Igen, elég volt a számarányokból, elég a választások illuzórikus misztifikációiból, a hatalmon való osztozkodás szökönyös rendszereiből: az ország, érdekéről legyen szó, a nép boldogulásáról, a polgári élet nyugodt munkalehetőségeiről, a nemzet sorsáról! A királyi ultimátum ereje a nagysándori kérdésgyszerű, céltudatos gesztusával vágja ketté a pártpolitikai cselészövéseknek az ország közéleti fejlődését megbénító gordiusi csomóját. Ideje, hogy kezdődjék a munka. (J.)

II. Károly király: Elhárítok magamtól minden felelősséget

Az uralkodó erélyes hangú beszéde a pártvezérekhez — Történelmi jelentőségű koronatanács — Tárgyalnak a politikusok — Királyi audienciák — Huszonnégy óra megfontolási idő — Felosztatják a parlamentet

Harc a mandátumok birtokáért

Bucarestből jelentik: A görög keleti husvét első napján tovább folytak a tárgyalások a válság megoldására. Husvét vasárnapján Titulescu és Maniu Gyula együtt ebédeltek Lugojanu volt miniszterelnökségi államtitkár lakásán. Ebéd után a két politikus hosszas megbeszélést tartott és megvitatta a nemzeti egység kabinetjének lehetőségeit. Maniu Gyula ama aggodalmát fejezte ki, hogy a széleskörű koncentrációt veszélyeztetnék a kisebb politikai pártok ambíciói.

A dezinált miniszterelnök hosszas megbeszéléseket folytatott Bratianu Györggyel is, azonban a vele való megegyezést rendkívül megnehezíti az a követelés, hogy ugyanolyan elbánást követel, mint amilyenben a Duca köré csoportosult régi liberálistpárt részesül. Hétfőn

Titulescu Averescu marsallt látogatta meg, majd hazatért lakására, ahol már várta Maniulescu Mihály. Ezután a király kihallgatáson fogadta a dezinált miniszterelnököt, aki az audiencia után Ducát látogatta meg lakásán. *Duca úgy a parlamenti mandátumok, mint a miniszteri tárcák tekintetében teljes egyenlőséget követelt a nemzeti-parasztpárttal,* míg Averescu, akinek környezetéből először olyan hírek hallatszottak, hogy nem vesz részt semmiféle koncentrációban, kijelentette a dezinált miniszterelnöknek, hogy pártját a király rendelkezésére bocsátja. A koncentrációban — beavatott körök értesülése szerint — a néppárt részvesz, azonban Averescu marsall nem foglalt helyet a kormányban, ahol Goga Octavian képviseli pártját.

Huszonnégy órai gondolkozási idő a pártvezéreknek

A királyi audienciák is folytak husvét mindkét napján. Az első napon Maniu Gyula és Mironescu kerültek sorra. Az újságírók megkérdezték a volt miniszterelnököt, milyen a helyzet, mire Mironescu közölte, hogy a széleskörű koncentráció eszméje győzelmet aratott. Arra a kérdésre, meddig tarthat még a krízis, kijelentette:

— Nem adhatok konkrét választ, de azt hiszem, hogy legrosszabb esetben a hét végén megalakul az új kormány.

— Vannak még nehézségek, amelyek akadályozzák a kibontakozást? — kérdezte az újságíró.

— Nem tagadom, vannak kisebb jelentőségű akadályok, amelyek azonban hamarosan elmúlnak és semmiféle fogja megzavarni a teljes egyetértést — jelentette ki Mironescu, majd így folytatta. — És valóra válik az, amiről két hónap előtt még mindenki azt hitte, hogy megvalósíthatatlan.

A egyik újságíró ekkor ama véleményének adott kifejezést, hogy a krízis meghosszabbodás befolyással lehet az ország külföldi viszonyaira.

— Ez lehetetlen — mondotta határozottan

A nemzeti-parasztpárt ragaszkodik a parlamenti többséghez

— Ha Titulescunak sikerül létrehozni a nagy koncentrációt, úgy a jelenlegi parlament megtartásának, vagy felosztatásának kérdése nem jelenthet akadályt.

A harc most tulajdonképpen a mandátumok birtokáért folyik. A nemzeti-parasztpárt bukásában is nagyobbnak és népszerűbbnek tartja magát, mint bármilyen más párt, ennek következtében tehát ragaszkodik ahhoz, hogy az összes pártok közül úgy a kormányban, mint a parlamentben a legnagyobb képviselői arányszámot kapja. A liberálisok természetesen ellenzik ezt, bár magatartásuk azt árulja el, hogy ha más kiutat nem látnak, akkor hajlandók lesznek engedni. A nemzeti-paraszt-

a volt miniszterelnök — elsősorban azért, mert az ország nem maradt kormány nélkül, másodsorban pedig azért, mert a kormány nem a Korona és a parlament közötti esetleges konfliktus miatt mondott le.

A kiszivárgott hírek szerint a királyi audienciák alkalmával az uralkodó hangsúlyozta ama óhaját, hogy az összes pártok megegyezést kössenek a nemzeti egység jegyében és huszonnégy órai megfontolási időt adott az egyes pártvezéreknek a csatlakozásra. Az uralkodó mindent elkövet, hogy legyőzze a fennálló nehézségeket, így elsősorban megbeszélést folytatott Bratianu Györggyel, akit felszólított, hogy redukálja követeléseit, majd Goga Octaviant kérte fel, hogy Averescu marsallnak tolnácsolja a nemzeti egység kabinetjére vonatkozó óhaját s hason oda, hogy abban a néppárt is résztvegyen. A parlament felosztatásának kérdése már nem akadály, miután a nemzeti-parasztpárt is belevetett az új választások kiírásába és így az összes pártokat sikerült ebben a kérdésben egy nevezőre hozni. Maniu Gyula ezt le is szögezte egyik nyilatkozatában, amelyben a következőket jelentette ki:

párt már konkrét kívánsággal is lépett fel, annyit kér, mint a liberálisok és a georgisták együtt.

A liberális-párt vasárnap gyűlést tartott, amelyen Duca számolt be az eddigi tárgyalásokról.

Az Averescu-párt tegnap este gyűlést tartott. Averescu, aki tudja, hogy pártjának magatartásán áll vagy bukik a kis pártok koncentrációja, úgy határozott, hogy a döntést teljesen átadja pártjának. A párt Gogát bízta meg a képviseléssel, aki már a királynál is megjelent. Az avereszkánusok gyűlésükön három feltételt szögezték le:

1. A parlament felosztatása. 2. Egyenlő

elbírás az összes pártokkal. 3. Közös választói lista.

A designált miniszterelnökhöz közelálló körök szerint Titulescu 75 mandátumot követel magának, míg 30 helyet akar a szociális-táknak és a kisebbségeknek adni. A fennmaradt mandátumok 35 százalékát a nemzeti-pa-

„A magyarságnak feladata: várakozó álláspontra helyezkedni”

Ma délelőtt tovább folytatódott a végleges kép kialakulásához vezető megbeszélések, amelyeknek homlokterében Maniu és Titulescu újabb találkozója állott. A designált miniszterelnök és a pártvezér tanácskozásai főleg a miniszteri tárcák és a mandátumok felosztására vonatkozott. A helyzet hamaros megoldását sejteti a nemzeti-parasztpárt konvenció magatartása. Maniu igen előzékeny, mert elakarja hátrítani azt az ódiomot, mintha az ő pártja gáncsolná el a koncentrációhoz vezető tárgyalásokat. De meg akarja őrizni Maniu a lehetőségét fölfelé is. A liberálisok részéről ma Franasovici és Tatarescu tettek látogatást Titulescunál. Goga és dr. Lupu pedig hosszas közös sétát tettek a Chausseén, majd Lupu Bratianu Györgyöt kereste fel.

Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának alkalma nyílt Hatiegan Emil volt munkaügyi miniszterrel beszélgetést folytatni. A volt miniszter rendkívül érdekes kijelentéseket tett a magyarság jövő helyzetére nézve.

A magyaroknak ma egy feladata lehet mondotta Hatiegan — várakozási álláspontra kell helyezkedni. És ne paktáljanak. Senkivel. Jegyezzék meg maguknak: csak azok a jogok maradandók, amelyeket harc után szereznek meg.

— Kérem, miniszter úr — veti közbe az újságíró — a magyarok eddig már minden nagy román párttal megjárta. Becsapódtak. Most azonban új politikai irányról van szó. Hátha Titulescu be is fogja tartani ígéreteit?

Hatiegan volt miniszter harcra buzdítja a kisebbségeket

— Ismétlen, ne paktáljanak. Maguknak kényelmes helyzetük van. Szabad választásnál — és más manapság már nem lehet — biztos tizenhat mandátumuk van. Ezt paktum nélkül is elérik, a jogukat pedig ki kell véredniük, úgy, ahogy azt hajdanában a magyarországi románok tették. Harc nélkül nincs politikai eredmény. Ezt őszinte, pártatlan és elfogulatlan lélekkel mondom Önnek!

— Köszönjük, de ne tessék haragudni, mi is tudjuk, mit kell tennünk.

— Szintén jóindulatulag mondom — folytatja Hatiegan — jöjjenek a fiatalok! Jöjjenek azok, akik nemcsak jól tudják a román nyelvet, hanem át is érzik a román politika lényegét. Engedjék érvényesülni a fiatalokat, akik már román iskolákban is jártak s akik új lendületet hoznak a magyarság küzdelmeibe. A politika tényezőit itt jól kell ismerni. Itt kell hozzáértéssel, szervezettséggel és munkával könnyű eredményeket elérni. De ehhez friss, dolgos, lendületes garnitúra kell! Most itt az alkalom!

— Megfigyelte a parlamentben az ukránokat. Csak ketten vannak. De én, mint román politikus, mondom, egymagukban is félelmetesek. Küzdenek. És harc nélkül nincs politikai élet.

Politikai körökben egyébként arról tudnak, hogy az új kormány kinevezése után sor kerül a kormányzóságok, valamint az autonóm pénztárak felosztására.

A figyelem természetesen ama nagy értekezlet felé irányul, amelyet ma délután 5 órakor tartottak meg. Az értekezletre az összes pártvezéreket meghívták: Titulescut, Maniut, Ducát, Bratianu Györgyöt Iorgát, Luput és Averescut kérte megjelenésre a királyi kabinetiroda. A meghívottak politikai sulyánál fogva a király elnöklése alatt összeülő értekezletet joggal lehetett koronatanácsnak tekinteni.

Az értekezleten a meghívott politikusok valamennyien megjelentek. Elsőnek az uralkodó emelkedett szólásra és a következő beszédet mondotta:

„Uraim! Mint már az egyéni audienciák alkalmával kifejezésre juttattam, azóta, hogy I.

rasztpárt, másik 35 százalékát a liberális-párt, míg 30 százalékát a többi kisebb párt kapná. Ugyancsak a Titulescuhoz közelálló politikai körökben tudnak arról is, hogy holnapra már véget ér a kormányválság s a napokban megjelenik a parlament felosztását elrendelő királyi dekrétum.

Károly és I. Ferdinand királyok dicső trónjára léptem, ama gondolat hatott át, hogy egyesítem az ország erőit. Ugy látom, ma itt az óra régi vágyam megvalósítására és ezért biztam meg Titulescut a kormány megalakításával. Önök között mindenki nem egyizben is rámutatott az ország súlyos helyzetére és s sürgős intézkedésemet kérték, hogy a belpolitika megalapozásának véget vessek. Az országnak ma inkább, mint valaha szüksége van olyan kormányra, amely az ország erőit egyesítse, mely predestinálva érzi magát a sürgős és hathatós intézkedések megtételére. Pillanatnyilag sem

„Megtettem mindent, amit egy uralkodónak meg kell tennie”

— Kérem az urakat, holnap estig hozzák létre a pártközi megegyezést és még ezen a napon alakuljon meg az ország összes erőit csoportosító kormány. Akik őszintén válaszolnak felhívásomra, bizonyítják, hogy tudatában vannak annak a politikai szerepnek, amire vállalkoztak. Ha a nemzeti egység kabinetje nem jön létre, én elhárítok magamtól minden felelőséget. Nyugodt a lelkiismeretem, mert megtettem mindent, amit egy uralkodónak meg kell tennie és, amit a körülmények között megtehet.

Magánforrásból származó értesüléseink szerint az uralkodó felhívására Iorga, Averescu és Lupu dr. válaszoltak. Kijelentették, hogy nem ismerik eléggé Titulescu programját. Iorga nyíltan bejelentette, hogy nem helyesli a pártközi koncentrációt.

Az értekezlet után Iorga az újságíróknak elmondotta, hogy a király beszéde nem is felhívás, hanem parancs volt. Nem hinné, hogy lenne valaki, aki szembe merne helyezkedni vele.

Az estének egyetlen fontosabb mozzanata az volt, hogy Titulescu megbeszélésre hívta egybe a pártvezéreket, akik előtt részletesen feltárta gazdasági programját.

A koronatanács után az újságírók megjelentek Titulescunál, aki kijelentette, hogy a

kételkedem abban, hogy Önök jó hazafiak és hazafiasság lengi át azokat a pártokat is, amelyek vezetnek. Még egyszer apellálok a román lelkihez és lelkiismeretükhöz.

Vannak pillanatok az ország politikai történelmében, amikor a patriotizmusnak imperatív módon kell hárnia.

Aki a parancsoló hazafini kötelesség alól kivonja magát, az viselni fogja a felelőséget a történelem és az ország polgársága előtt.

Több napja, amióta a válság tart, alkalmam volt mérlegelni minél szélesebb alapokon nyugvó és az ország jólétére minél üdvösebb politikai együttműködés lehetőségét. Örömmel állapítom meg, hogy egy ilyen kormány programja tekintetében nincs véleménykülönbség a pártok között és nem hihiem, hogy a fennálló nehézségek, amelyek az együttműködés erőviszonyaira vonatkoznak, meghiusítanák a nemzeti egység kormányát.

pártok közti béke kibontakozása már csak órák kérdése és így semmi akadály nincs annak, hogy holnapra az új kormány listáját Öfelsége elé tartsák.

Aradon egyébként az egyes politikai pártok várakozó álláspontra helyezkednek és főképpen a bucaresti-i központjaiktól érkező utasításokat várják. A mai napnak Aradon egyetlen érdekesebb politikai eseménye volt:

az aradi liberális párttagozat táviratot kapott, amelyben a fővárosba rendelték a tagozat vezetőit.

Marcus Mihály dr. elnök és Ursu János dr. alelnök ma délután öt órakor Bucarestbe is utaztak, hogy résztvegyenek a liberális párt vezetőségének tárgyalásain.

Ünneplik gróf Bethlen Istvánt, Magyarország miniszterelnökét

miniszterelnökségének tizedik évfordulója alkalmával. Nyilatkozat a revízióról és a királykérdésről. Horthy Miklós kormányzó üdvözlő kézírata. Bethlen gróf — ezredes

Budapestről jelentik: Gróf Bethlen István, Magyarország miniszterelnöke most ünnepelte kormányrautásának tíz éves jubileumát. Gróf Bethlen István ma nemcsak Európának, de az egész földkerekségnek legrégebb miniszterelnöke és ezért nyilatkozatai elébe élénk érdeklődéssel néztek a külföld politikai körei.

A Magyarországgal kapcsolatos külpolitikai kérdésekről gróf Bethlen miniszterelnök a „Chicago Tribune” munkatársa előtt hosszasan kifejtette álláspontját és kifejezésre juttatta azon véleményét, hogy az európai egyesült államokra vonatkozó tervek nyilvánosságra hozatalakor már világosan kijelentette, hogy

Magyarország mindaddig nem csatlakozik a Páneurópa törvéhez, amíg a békefeltételek által teremtetett helyzet megváltoztatására módot nem nyújtanak.

Kijelentette továbbá, hogy ma már az egész világon enyhült a helyzet a békerezvizó kérdésében és azok az országok is, akik ezeket mereven elzárkóztak a kérdés elől, engedékenyebb hangulatúak, amiből azt következtetik, hogy a revízió keresztülvitele sehol sem fog erősebben megráztatást okozni.

A királykérdésben óvatosan nyilatkozott Bethlen, mert kijelentette, hogy a királykérdés csak akkor válik aktuálissá, ha Magyarország ebben az ügyben mint független és szabad ország dönthet. Foglalkozott végül nyilatkozatában a vámkérdéssel is és kijelentette, hogy a vámegegyezés csak

akkor lehet tökéletes, ha abba az egész világ, így az Egyesült-Államok is bekapcsolódnak.

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója Bethlen miniszterelnökségének 10-ik évfordulója alkalmából a következő kéziratot intézte a jubileumhoz:

Kedves gróf Bethlen! Ma tíz éve annak, hogy a kormány vezetését nehéz és felelősségteljes időkhöz vállalta, olyan időben, midőn a pusztulás széléről megmentett nemzet részére az élet folytatására, legégetőbb feltételek megteremtése volt a feladat. Akkor a nemzet még teljesen magára hagyva ellenséges indulatoktól vagy közönytől körülvéve, a válság lázától gyötörtten kereste a haladás útját. Ez az út nem volt sima. Ma olyan időkben élünk, amikor nem szabad ünnepelni, mégis nem mulaszthatom el, hogy re emlékezzem meg a mai ünnepről, azokról az értékes szolgálatokról, melyeket Ön a nemzet életének egyik legnehezebb évtizedében tett hazájának. Bizalommal tekintek további munkálkodása elé

Horthy, s. k.

A kormányzó egy másik kéziratával gróf Bethlen Istvánt a magyar királyi honvédség érdekében kifejtett elvülhetetlen érdemei elismeréséül szolgálaton kívüli ezredessé nevezte ki.

Bethlen István gróf minden ünneplés elől elzárkózott és dolgozószobájában egész nap a beszokott hivatalos kérdésekben. A hivatalos lap holnap reggeli száma hozza a kormányzói kéziratokat.

Lemondott Alfonz király a spanyol trónról

Véres összeütközések a királyhű csapatok és a köztársaságiak között — Megalakult a köztársaság kormány — A király családjával együtt elhagyta Spanyolországot

Madridból jelentik: A hónapok óta vajdó spanyol belpolitika elérte forrponjtát és a fővárosban olyan események játszódtak le, amelyek a monarchia bukását vonhatják maguk után. Ismeretes, hogy a választások most folytak le országszerte és aminő az előre látható volt, az utóbbi időben nagyon megerősödött köztársasági párt megsemmisítő győzelmével végződött.

A végleges eredmények még nem ismertek, de a hozzávetőleges számítások szerint a monarchisták csak kisebb helyeken értek el eredményeket, míg a fővárosban és a nagy vidéki gócpontokban a köztársasági párt győzött.

Romanonez gróf, a republikánusok vezére, mély hallgatásba burkolózik, de ahogy ezt a markáns népszerűt ismerik, éppen ez a hallgatás fejezi ki meglepedettségét.

Ma reggel véres összeütközések voltak a köztársaságiak és a még királyhű rendőrség között.

Az összeütközések során két ember meghalt, 8 súlyosan megsebesült. A kormány minden intézkedést megtett a rend helyreállítására, de a felizgatott tömeggel nehezen sikerül rendet teremteni. Az uccákon állandóan ezrével

Megalakult a spanyol köztársaság kormánya

XIII. Alfonz spanyol király, a saját valamint családja nevében, ma délután 16 órakor lemondott a trónról. 17 órakor megjelent a kormány a királyi palotában, ahol Alfonz aláírta a lemondási okmányt. Ezután Asnar miniszterelnök átadta az államhatalmat Alcala Zamoranak, a köztársaság jövő elnökének. Röviddel ezután kihirdették az államforma megváltoztatását, a köztársaságot.

Ma este a spanyol köztársaság kormánya megalakult. Miniszterelnök: Alcala Zamora. Belügy: Leroux ügyvéd, radikális köztársasági. Igazságügy: Des Los Rios tanár, szociáldemokrata. Hadügy: Murat ügyvéd, demokrata köztársasági. Munkaügy: Cavalero, szociáldemokrata. Pénzügy: Priet szociáldemokrata. Közmunkaügy: Albornos szociáldemokrata. Közoktatásügy: Domingo tanító, köztársasági szocialista. Közlekedésügy: Parrios ügyvéd, szociáldemokrata. Külügy: Asnar ügyvéd, köztársasági. Gazdasági min.: Boñil katalán.

Madridból jelentik: A spanyol főváros valamennyi középületére felhúzták a köztársasági lobogót. Az uccákon hömpölygő néptömegek valóságos örömmámorban usznak és állandóan éltetik a spanyol köztársaságot. Az uccákon száguldó automobilon nagy vörös és köztársasági lobogók lengenek. A király lemondása után közvetlenül Madrid főposta palotájának homlokzatára a nép örömrivallgása közben szintén kitűzték a hatalmas köztársasági lobogót. Barcelonában, Madridban, Cordovában, Vigóban és egyéb nagyobb spanyol városban az új kormány

az esetleges vérengzések elkerülése végett elrendelte az ostromállapotot.

Hírek szerint a forradalom megtagadott minden közösséget a kommunistákkal, akik kudarcukat látván, visszavonultak a nyílt szerepléstől. Legújabb érkezett jelentés szerint Alfonz spanyol király ma este elhagyta az országot és Cartagenába utazik, ahol egy angol hadihajóra száll.

Vér folyik az uccán

Mint ismeretes, a tegnapi napon a rendőrség összeütközött a republikánusokkal, melynek során a tüntetők közül többen megsebesültek. Az esti órákban érkezett jelentések szerint a tegnapi tüntetés egyik súlyos sebesültje ma a kórházban meghalt.

Párisból jelentik: A jobboldali lapok aggodalommal szemlélik a spanyol eseményeket és attól tartanak, hogy forradalmi anarchia következhet. Az egyik Párisban megjelenő kommunista lap azt írja, hogy hiába örülnek a köztársaságiak a mostani eseményeknek, mert ezek csak közelebb viszik és elősegítik a proletár forradalom előtörését. A lap szerint vagy nemzeti és fascista uralom, vagy pedig forradalom és bolsevista anarchia következik.

A Reuter-irodába ma este 9 óra 40 perckor érkezett jelentés szerint a királyi palotában lázas izgalommal folvik a készülődés.

hömpölyög a tömeg, követeive a király lemondását, a rendőrség, habár szigorú utasításai vannak, hogy csak a legvégső esetben használja fegyvereit, sok esetben támadóan lép fel a tömeg ellen.

Az esti órákban érkezett jelentések szerint Barcelonában és több városban, valamint községben kikiáltották a köztársaságot.

Több helyen többségi községtanácsok alakultak, amelyek a köztársaság kikiáltása után, mindenütt kitűzték a köztársasági lobogót. Barcelonában a város és a megye közigazgatási vezetésével Macia ezredest bízták meg. A kormány a holnapi nap folyamán minisztertanácsot tart és általános a vélemény, hogy a minisztertanács után

Alfonz király elhagyja az országot, de hogy hova megy, arról még egyelőre biztosat nem lehet tudni.

Erősen tartja magát az a vélemény, hogy az országban a mai helyzetek mellett monarchista átmenetről szó sem lehet. Az Aznar-kormány visszalépése és a király elutazása után, az új megalakuló kormány, amely minden valószínűség szerint köztársaságiakból és szociáldemokratákból fog állni, azonnal összehívja az új parlamentet.

spanyol fővárosban hivatalosan még nem tudnak a király lemondásáról és ezt csak akkor teszik közvé, amikor Alfonz király már átlépte a portugál határt.

Madridi jelentések szerint, a köztársaságot a madridi városházán kiáltották ki. Az ideiglenes kormány mindjárt ezután kiáltványt

A fellázított tömeg meg akarta támadni a királyi családot

(Érkezett éjjel 12 órakor.) A köztársasági lobogót valamennyi középületre felvonták. Az est folyamán Zamora miniszterelnök a következő nyilatkozatot tette az újságírók előtt:

— Telefonon beszéltem Macia ezredessel, aki jelenleg még Barcelonában van. Az ezredes megerősítette azt a hírt, hogy ott tényleg kikiáltották a spanyol köztársaságot. Nem igaz azonban, hogy külön katalán köztársaságot is kikáltottak volna. Az új kormánynak első feladata az, hogy rendben és gyorsan fejezze be a nagy munkát, mielőtt nagyobb zavargásokra, vagy vérontásra kerülne a sor.

XIII. Alfonz spanyol király ma este 9 óra után néhány perccel Milanda herceg volt tengerészeti miniszter kíséretében elhagyta a fővárost. Utjának célja eddig még ismeretlen,

Borzalmas robbanás a campinai szondáknál

A robbanás nagy területet borított lángba — Veszély fenyegeti a vasutállomást

Bucurestiből jelentik: A Steaua Romana petróleumtársaság campinai petróleumszondáinak finomító üzemében ma délelőtt borzalmas robbanás történt. Az óriás vezetékcsővek eddig még meg nem állapított okoknál fogva hatalmas detonációval felrobbantak.

A robbanás következtében a petróleumszövek

Háromszoros oka van rá,

hogy még ma elmenjen a

CENTRAL-mozgóba.

Először azért, mert meghallgathatja a

Magyar Telefongyár Rt.

hangos apparátusát, amelynek teljesítménye vetekedik a Western Electric-ével.

Másodszor, mert a műsoron levő

MONTE-CARLO

s a benne szereplő tüneményes hangu

Jeanette Mac Donald

azok közé az attrakciók közé tartoznak, amelyeket nem szabad elmulasztani.

Harmadszor, mivel egy olyan **Mickey mouse** trükkfilmet is lesz alkalmunk látni, amely művészi és zenei értékénél fogva a filmipar egyik legszebb produktumának mondható.

intézett a lakossághoz és ebben nagy vonalakban ismereti az ideiglenes alkotmányt, amely csak addig lesz érvényben, amíg az alkotmányozó nemzetgyűlés meg nem alakította az ország új alkotmányát. Az új kormány első ténykedése egy eléggé széleskörű amnesztia kibocsátása volt, melynek alapján a politikai foglyok szabadlábrahelyezését még a délután folyamán telefonon az egész ország területén elrendelték.

A volt miniszterelnök kormányának tagjaival ma délután búcsúztatást tett a királyi palotában. A miniszterelnök délután 6 óra 30 perckor búcsuzott el a királytól.

(Érkezett este 10 órakor.) A lemondott király jelenleg a madridi angol követség palotájában tartózkodik. A késő délután folyamán a követség palotáját nagy tömeg támadta meg. Hamarosan rendőrséget vezényeltek ki, amely körülvette a palotát és a tömeget fel akarta oszlatni. Heves összetűzésre került a sor, melynek folyamán a rendőrök a tömegbe lőttek. Öten súlyosan és igen sokan könnyebben megsebesültek. A sebesültek között van egy Costel nevű német mérnök is.

de több, mint valószínű, hogy Cartagenába ment. A királyi család többi tagjai a holnapi nap folyamán hagyja el az országot. A király lemondásáról semmiféle dekrétumot nem adtak ki.

A késő éjjeli órákban érkezett jelentések szerint, Madridban ma délután véres események játszódtak le. A nemzetőr-csapat tévedésből beletűzelt egy zajongó republikánus menetbe, mert azt hitték, hogy a menet az angol követség elé készül menni, ahová hírek szerint állítólag a királyi család tagjai menekültek. A menetben óriási pánik támadt, rengeteg nő és gyermek jajveszékelve menekült a helyszínről. Az incidensnek rengeteg sebesültje van, akik részben a tüzelés közben sebesültek meg, részben pedig a nagy pánikban taposták le őket.

mentén tűz támadt, mely rejtézetes gyorsasággal az egész vonalat lángborította. A tűz az eddig jelentések szerint négy négyzetkilométer területen dühög. Campina felé a tüztenger az összes táviró és telefonpóznákat elégette, úgy, hogy a beszélgetés ezen a vonalon most egészen megszakadt. Az állandóan terjedő tüztenger komoly veszéllyel fenyegeti a közeli vasutállomást.

Színház — Irodalom — Művészet

Berger Károly hangversenye

Nagysikerű hangverseny a Kulturpalotában

Sokan emlékeznek még a tíz év előtti Berger Károlyra, aki akkor Arad hangverseny publikumának kedvence volt. Most, hosszú szünet után, ismét hallhattuk játékát és jóleső örömmel — minden lokálpatriótizmustól menten — megállapíthatjuk, hogy a hozzáfűzött reményeket teljes egészében beváltotta. Ami akkor még részben biztató ígéret volt, az ma már kikristályosodott, megacélosodott, tiszta művészeté vájt. Berger Károlyban egy nagykonceptiójú, nemzetközi viszonylatban is jelentős művészlélekkel ismerkedtünk meg. Berger a muzsikát nemcsak játsza, de a lelke legmélyéig átérzi és átéli. Technikai tudása a magas klasszist jelenti, éles és behizelgő tónusa pedig a pianókban és leheletszerű pianissimókban érvényesül a maga teljes szépségeiben. Műsorának kiemelkedő száma a Mozart A-dur koncert, B-dur Szonáta, valamint Vitali Chaconne-ja volt. A Mozart-koncert interpretálásában figyelhettük meg Berger muzikalitását a teljes egészében. Itt a koncert kissé lazán összeűzött részleteinek összefogásában, a nagy egésznek kidomborításában (anélkül azonban, hogy a finomabb részletmunkát elhanyagolta volna) igazi mesternek bizonyult. A koncerthez saját komponálta kádenciákat játszott, ügyesen összeegyeztetve a technikai bravurt a mestéri stílus bájával. Bloch héber motívumokon felépülő Baal Schem Suitjét nagy erővel és lendülettel hozta ki. — spontán felzúgó tapsvihár jelezte a szuggesztív hatást. A második részben zenei csemegeként adott apróságok közül különösen D'Andrién francia ó-klasszikus, bájos „Ariá”-ja hatott frappánsan és szinte modernül. A nagyszerűen sikerült koncert befejezésekképpen Berger Károly számos ráadást is adott. A zongorakiséretet Szelle Károly dr. látta el szokott művészetével. A Mozart-szonáta interpretálásánál pedig kongeniális társnak bizonyult.

B. J.

* **Tatárjárás az Iparosotthonban.** Az Iparosotthon műkedvelői gárdája a dalykór és a zenekar közreműködésével vasárnap este Kálmán Imre nagysikerű operettjét, a „Tatárjárás”-t adta elő zsúfolt ház előtt. A közönség oly nagy számban jelent meg, hogy a teremben, a földszinten, sőt a karzatán egy üres hely nem volt. Ez a körülmény és a szereplők kitűnő betanultsága arra indította a vezetőket, hogy az előadást 19-én, vasárnap este megismételjék. Lohonyai altábornagyot Gaál László játszotta a fölé megszokott rutinnal. Tresskát Mihalek Luiza, Riza bárónót Diósné Dupák Ilonka adták és alakításukban messze túlhaladták a műkedvelői stílust. Jók voltak még Buschi György, Venczel Gusztáv, Letanovskij Sándor, Spitz Lajos, Szida Magda, Hirsch Manó, Juhász József, Diósi Lajos, Arnstein Sándor, Gaál Hona, Gaál Erzsébet, Marmorstein Jenő, Marmorstein László.

* **A „Fruska” előadása 19-én, vasárnap este a színházban.** Ezen a nagysikerű, világhírű vígjátékon száz estét át kacagott a budapesti Belvárosi Színház kényes izlésű közönsége. Az aradi közönségnek vasárnap este alkalma lesz ezt a nagyszerű vígjátékot kitűnő előadásban. Darvas Ernő rendezésében és felléptével megénezi. Erre a fővárosi névű előadásra már hónapok óta készül a kitűnő művésztársaság. Bánkúti Kornélia játssza a Fruskát és nagy meglepetés lesz ennek a ragyogó tehetségnek fellépte. Aradi György játssza a szerelemes szerepét. Ez a fiatal szerelemes színész rövidesen valamelyik fővárosi színház sztárja lesz. A többi szereplők is. Fonyódi Erzsébet, a nagyszerű humorú Várhelyi Lidia, a már smert és kőzkedvelt Karácsonyi Miklós-táncoskomikus és Jancsó Jolán, a pezsgő temperamentumú táncos-szubrett biztosítják az est sikerét. Az előadásra jegyeket mozihelyárakkal a színház pénztára a ma naptól árusít.

Erdélyi írók és művészek sikeres szereplése Budapesten

Szelle Károly dr. szerzeményeit is előadták a Zeneakadémián — Aradon is megismétlik az előadást —

A budapesti Zeneakadémia nagytermét zsúfolásig megtöltötte szombaton este a magyar főváros előkelőségének színe-java. Az érdeklődés nem volt indokolatlan. A nagyteremben a szó legszorosabb értelmét véve, kulturesemény zajlott le. Szombaton este állották a budapesti közönség elé azok az erdélyi művészek, akik a Magyar Írók Egyesülete által rendezett Benedek Elek monstre-hangversenyen részt vettek. Az estélyen a budapesti művészek is szerepeltek, közöttük Vojnovich Géza, Schöpflin Aladár, Palló Imre és Baloghné-Molnár Mária, valamint több más pesti művész.

Az estély fénypontja azonban kétségtelenül az Erdélyből meghívott írók és művészek fellépése volt. Szentimrei Jenő, az ismert kolozsvári író és hírlapíró „Benedek Elek erdélyi tíz éve” címen lebilincselően érdekes előadást tartott, amelyet a közönség nagy tapssal fogadott. Az esemény számba menő vendégszereplésnek is eseménnyé volt azonban Szentimreiné-Fereny Zsizi, az Aradon is előnyösen ismert, kiváló kvalitású kolozsvári énekmű-

vésző bemutatkozása. A kvalitásos művész balladákat és Szelle Károly dr. aradi zeneszerző dalait interpretálta, hatalmas sikert aratva.

Szelle Károly dr. szerzeményeit, népdalátolgozásait Aradon mindenki ismeri és egész Erdély megtanulta becsülni azt a művészi súlyt, amelyet a művészlékű aradi orvos képvisel.

Fereny Zsizi egészen egyéni stílusművészetével és sajátos zamatu, plasztikus előadásával vitte sikerre a finoman, izig-vérig művészi stílusú népdalokat, amelyeket a szerző: dr. Szelle Károly kísért zongorán. Dr. Szelle Károlynak nemcsak, mint szerzőnek, de mint gyakorlott kezű, valóban művész kísérőnek is rész jutott az ünnepeltetésből és a sikerből.

Tamási Áron Benedek Elek „Tündérszéké”-t adta elő és kommentáiraival aláfestett előadása nagyszerű sikert aratott.

A pompásan sikerült estélyt Aradon is megismétlik, ugyanazzal a műsorral, mint a magyar fővárosban, folyó hó 18-án, az aradi Minoriták Kulturházában.

Markovics Rodion az aradi irodalmi törvényszék előtt

Kulturesemény az aradi zsidóiskola disztermében

Hétfőn este nagyvonalú kulturesemény volt Arad intellektuális társadalmának. Markovics Rodion, a világhírnévre emelkedett író „Szibériai garnizon” című regénye került egy értelmiségekből álló bíróság elé, hogy a közvélemény minden részéről megnyilatkozzon a kritika, amely kellően értékelheti a 65.000 példányban megjelent irodalmi munkát. Az aradi zsidóiskola nagyterme és a disztermében nyíló tantermek zsúfolásig megteltek érdeklődőkkel.

Sajnos, részben a helyszűke, részben pedig a rendező ifjuság nem eléggé gondos előkészítése miatt a megjelent közönségnek igen tekintélyes része nem kapta meg azt a kulturélvezetet, amelyet pedig a szerző jelenléte és az egyes felszólalások méltán kiérdemeltek volna. Az irodalmi törvényszék a következőképpen alakult meg: vádló: Reicher Jenő dr., védő: Gara Armin dr., tanúk Fischer Aladár igazgató, Radó János dr., Esküdtek: dr. Fuchs Albertné, S. Schmidt Lonczy, Kerpel Izsó, Keppich István, Török Dezső dr. és Szenes Henrik.

Feszült érdeklődés mellett emelkedett szólásra a pódiumon lévő hosszú asztal mellől Reicher Jenő dr. hírlapíró, aki két hibát tolt előtérbe: véleménye szerint a „Szibériai garnizon”-ból hiányzik a szociológiai elmélkedő okkeresés. Kifogásolta, hogy Markovics Rodion regénye nem domborítja eléggé ki azokat a társadalmi ferdeségeket, amelyek ebben a szibériai különítményben ugyanúgy kitenyésződtek, mint az emberi társadalmak összességében.

Gara Armin dr., mint védő, aki maga is hadifogoly volt Oroszországban, rámutatott arra, hogy az emberek, akik nem élték át az eseményeket, a „Szibériai garnizon” olvasása után is, milyen kevéssé tudják emberileg értékelni azt a rettenetű szenvedést, amit a szibériai hadifoglyoknak átélni kellett.

Fischer Aladár, a katolikus főgimnázium igazgatója lebilincselő módon tanuszkodott a „Szibériai garnizon” mellett. Kimutatta, hogy Remarque-al szembeállítva, csupán annyi a különbség, hogy Remarque filozófiai mélységekbe szántott gondolataival, míg Markovics Rodion a dus gondolatok egész özőnével árasztja el olvasóit a „Szibériai garnizon”-ban. Radó János dr. orvosi szempontból rámutat arra, hogy a szerző milyen ragyogó

meglátásokkal eseteli a háboruban lealjasodott ember pszichopatológiáját.

Maga a szerző, Markovics Rodion közvetlenséggel reflektál a vád képviselőjének egyes pontjaira. Rámutat arra, hogy ő semmi egyebet nem akart régényével, mint pontosan megírni a történeteket. Megkapó bizonyítékokkal támasztotta alá állításait. Végül Chlelytz Hermann, aki az irodalmi törvényszékben az elnöki tisztséget töltötte be, szavazásra szólította fel az esküdteket. Két vádpont volt, amelyről szavazni kellett. Összesen 24 szavazat érkezett be. Ezek közül 19 igenel és 5 nemmel döntött a „Szibériai garnizon” értékéről. Az irodalmi törvényszék tehát Markovics Rodiont, a „Szibériai garnizon” szerzőjét, nagy szótöbbséggel felmentette az elhangzott vádak alól.

* **A budapesti színházak heti műsora, Vigszínház.** Egész héten minden este: Jim és Jim. Vasárnap délután: Feketeszáru cseresznye. — Magyar Színház. Egész héten minden este és vasárnap délután: Viharos nászéjszaka. — Király Színház. Egész héten minden este és vasárnap délután: A ballerina. Szombat délután: Mésék az írógepről (vizsgaelőadás). — Városi Színház. Csütörtök, szombat, vasárnap este: Hajnali csók. Szerda: Fehér orchideák. Péntek: Az álarcosbál. Vasárnap délután: Faust. — Belvárosi Színház. Szerda, csütörtök, szombat, vasárnap este: A törvény nevében. Péntek, vasárnap délután: Aranyóra. — Fővárosi Operettszínház. Egész héten minden este és vasárnap délután: A harapós férj. — Új Színház. Vasárnap este: A császár katonái. Szerda: A „Zrak-ucca” esti főpróbája. Csütörtök: Zsákupca (először.) Péntek, szombat: Zsákupca. Vasárnap délután: Nincs előadás. — Andrássy uti Színház. Egész héten minden este: Bajor Giz, Gombaszögi Elka, Vaszary, Ráday, Bárony-Dajbukát, Békefi, Radó, Tihamér, Magdaléna, stb. (Kezdete 9 órakor. Vasárnap 4 és 9 órakor.) — Terézkerületi Színház. Egész héten minden este: Dela Lipinska, Salamon, Rajna, Herendi, Boross, Bombaüzlet, stb. (Kezdete 9 órakor. Vasárnap 4 és 9 órakor.) — Bethlen téri Színház. Egész héten minden este: Kabaré műsor. Vigjáték, operett tréfák. (Kezdete 6 és 9 órakor.) — Royal Orfeum. Egész héten minden este: Varieté-műsor. (Kezdete fél 5 és fél 9 órakor.) — Steinhart Színház. Egész héten minden este: Új áprilisi műsor, Weekend a Tátrában, Holnap ugyanis meghalok. Bohózatok. (Kezdete háromnegyed 9-kor, Vasárnap és ünnepnap háromnegyed 5 és háromnegyed 9-kor.)

* Az Új Idők mai számában Herczeg Ferenc nagy sikert aratott történelmi regénye A Nap fia befejeződik. Az értékes szépirodalmi részből kiemeljük még Bónyi Adorján érdekes új regényét, Kosáryné Réz Lola bájos elbeszélését és Bibó Lajos lyrailan meleg írását. Herczeg Ferenc szépirodalmi hetilapjának kiadóhivatala Budapest, VI. Andrássy-ut 16. bárkinék külső díjtalan mutatóványszámot. Előzetes díj negyedévre 260 lej.

Az újszabású fűzők

a legújabb szabásúak, a legújabb anyagokból készülnék!

eltüntetik a gyomrot, hasat, csipőt és kényelmet.

Princess és gumifűzők

fűzőspeciálisan ARAD, Strada Eminescu No. 14.

PILOZIRMA

A világ legszörnyűbb bűnügyét tárgyalják Düsseldorfban

Kürten Péter, a »rém« az átlagos képességet meghaladó műveltséggel rendelkezik — Nyolc éves korában két fiút gyilkolt meg — A vérvívó szörnyeteg — Áldozataival vampirszerűen viselkedett — A bíróság előtt szabatosan, részletesen sorolja fel borzalmas bűncselekményeit — A bűnpör főtárgyalásának első és második napja

A düsseldorfi szörnyeteg a „szekszuális gonoszlevők királya“

Düsseldorfból jelentik: Hétfőn délelőtt kezdte meg a düsseldorfi esküdtbíróóság Kürten Péter negyvenhat éves építőmunkás szenzációs tömeggyilkolási bűnperének tárgyalását. A hatóságok a tárgyaláson különleges intézkedéseket fogantatosítottak, miután az izgalom Düsseldorfban a maximumra fokozódott, ezért a tárgyalóteremre átalakított tornacsarnokban husz méter széles tribünöt építettek, amelyen állandóan egy szakasz rendőr vigyáz a gyilkos testi épségére. A tárgyalóterem jobb oldalán a sajtó foglal helyet. Középen a világ minden részéből idetódult állami hivatalnokok és tudósok kaptak helyet. Csak egészen hátul van hely a harminchat főből álló közönség számára.

Kilenc óra után szinte észrevétlenül jelenik meg a tárgyalóteremben Kürten Péter. Haja a brillantintól ragyog, elegáns kék ruhája és nyakkendő van rajta.

Az ügyész kilenc gyilkossággal, hét gyilkossági kísérlettel és harminc rendbeli gyújtogatással vádolja Kürten Pétert.

A vádlott szemrebbenés nélkül hallgatta végig a terjedelmes vádiratot, ezután szólásra emelkedik.

Először halkán beszél. Kifejezési módora szinte válasziékos, minden szava a munkás átlagos műveltségét jóval meghaladó képzettséget árul el. Életéről beszél. Iszákos apa, örömtelen ifjúság, megalázott büszkeség és a kivetettség érzése árnyékolja be életének első felét. Elmondja ezután, hogy 1913-ban követte el az első gyilkosságot. Be akart válni törmi, meglátott egy kisleányt, elfelejtette betörési szándékát és gyilkolnia kellett. Ezután Kürten bevallja, hogy minden egyes gyilkosság milyen gyönyört okozott neki.

Eláll az ügyész lélegzete . . .

A düsseldorfi rém mai főtárgyalása kis érdeklődés mellett kezdődött meg. A tárgyalás zárt, mert Kürten cselekményeinek szexuális rugóit boncolgatta a bíróság. A kérdés, amely most újságírókat és jogászokat érdekel, az, hogy van-e egyáltalán remény arra, hogy Kürten ne halálbüntetést, hanem életfogytiglani fegyházat kapjon. A védők és lélekbuvárok arra az eredményre jutnak, hogy Kürten minden közönyösség mellett számít a halálbüntetés elkerülésére. Megerősíteni látszik ezt a körülményt az a szinte barátságos hang, amit az elnök vele szemben használ. A mai tárgyaláson 18 bíróval és 4 külföldi újságíró maradt benn sorozás útján, valamint szakértők, orvosok, pszichiáterek, összesen mintegy 80-an.

A zárt tárgyalásról kiadott közlés szerint Kürten részletesen taglalja tetteit, megfontoltan igyekszik bizonyítani, hogy hajlamait örökölte. Atyja ittas volt és anyját barbár módon brutalizálta, szeméremszértő módon bánt vele. Gyermekéi jelenléte sem korlátozta, hogy fajtalanokdjék. Kürten valamennyi cselekményét megvilágítja. A tárgyaláson megjelent idegen bírák kijelentik, hogy

ilyen bűnös még nem állott bíróság előtt.

Az egyik tanácsbíró azt mondta, hogy ez a szexuális gonoszlevők királya. A Dániából idejött koronagyógyész kijelentette, hogy a lélekzete elakadt a vádirat elolvasásánál.

A mai főtárgyaláson reggel fél tíz órakor kezdte meg Kürten vallomását. Kijelentette, hogy gyermekkorában, nem 1913-ban követte el az első gyilkosságot, hanem 8 éves korában, a Rajnába fullasztott két fiút. Gyönyörködött, amikor hallotta a földoklók hangját. Ezután megszökött otthonról és butorkocsikban rejtőzött el. Sok mindent vallott az állatokkal való fajtalanokodásokról. Szemtanuja volt egyébként, amikor atyja vérfertőzést követelt el,

összes gyermekei szemelattára és megbecstelenítette kisebbik leányát.

15 éves korában következett be az első szexuális érintkezése a másik nemmel. Ezt a leányt is fojtogatni kezdte. Amikor először a fogházba került, arra gondolt, hogy a fogház igazgatójának hasát fel kellene metszeni és ez a gondolat elviselhetővé tette számára a börtönt. *Elérzékenyülve, szinte megilletődve mondotta, hogy talán még sokkal nagyobb bajokat okozott volna, ha nem ül annyit a fogházban.*

A továbbiakban elmondja Kürten, hogy Klein Krisztinát 1913-ban szexuális gyönyörből megölte, majd megnyugodva távozott a gyilkosság színhelyéről és boldog volt, amikor hallotta, hogy az áldozat vére a földre csepent. Egy gyilkosság után az uccára érve, az

A tömeggyilkos egyenként felsorolja áldozatait

Az elnök ezután szünetet rendel el, majd a szünet után Kürten az 1927. augusztus 21-iki rémes éjszakát mondja el, amikor egymásután két nőt és egy vándorlegényt ölt meg.

Ezen az estén törrel felfegyverkezve elindult, hogy áldozatot keressen. Az első áldozat Goldhausen Anna nevű leány volt, akit megszurt és elmenekült. Mantelré asszony volt a második áldozat, akit szintén megszúrkált, de miután az áldozat sikoltozásaira férfiak tüntek fel a láthatáron, elmenekült, bár az áldozat sikoltozásai jól estek neki. A menekülés közben látta, hogy a mező egyik sarkában egy férfi fekszik igen kényelmes helyzetben, erre rárontott és megszúrkálta. Aznap olvasta azután az újságokban, hogy Kornblum Hermann 22 éves vándorlegény volt az áldozat, aki sérüléseibe bele is halt. Öt nap múlva Flehe nevű városnegyedben két leánnyal találkozott. Lenzen Luját megsebesítette, Harmacher Gertrudot agyonszúrta, a tört azonban itt elrejtette, mert itt adott találkozót Schulze Gertrudnak is. Ezt a nőt szerette Kürten, nem is akarta megölni, csak mikor a leány ellenkezett, hogy a kedvese legyen, akkor szúrta le. Mielőtt végleg elmenekült volna, még egyszer visszament a felidezett gyilkosság színhelyére és érdeklődéssel nézte azt a nagy sürgést-forgást, amit az odaérkezett hatósági személyek, rendőrök, detektívek munkája mutatott.

Szeptember 30-án első ízben használt kalapácsot.

Reuter Ida 31 éves cselédleányt verte agyon és igen jól mulatott, mikor hallotta és olvasta, hogy a rendőrség több düsseldorfi rémet sejt a gyilkosok megett. Ezt a hullát meg is gyalázta és a holttestet a folyóba akarta dobni,

Vesebajban szenved?

Okvetlen vegye meg és olvassa el

Dr. Ujhelyi aradi urológus specialista könyvét.

„Mit kell tudni a vesebetegségekről?“

40 lejjert minden könyvkereskedésben kapható.

ujján vércseppeket vett észre. nagy kéjjel lenyaltta a vért az ujjáról és másnap a korcsnában ugyancsak meglepődéssel hallotta, hogy a gyilkosságról beszélnek. Ezután a következő szavakkal fordult az esküdtkehez:

— Igen tisztelt urak, arra kérem Önöket, higgyenek nekem, hiszen önként vártam fel mindent. A rendőrség jegyzőkönyveit nem tükrözik hűven vissza a cselekményeket, mert igaz ugyan, hogy az áldozatkeresés szándéka vezetett, de a gyilkosság szándéka nem volt meg bennem. A mai napig sem tudnám megmondani, hogy mik voltak az indító okok és erre soha egyetlen pszichiáter sem fog rájönni.

Az erdő mélyén egy néma sirgödör

Ezután sorozatosan taglalja a gyilkosságokat, anélkül, hogy ellentmondásokba keveredne és minden esetben megegyezik abban, hogy áldozataival vampirszerűen viselkedett, a gyilkosság után fényes hangulatban volt, tetteinek elkövetési dátumaira pontosan, napról emlékszik, sőt azt is tudja, milyen esetről melyik rendőrtiszt jelent meg. Ruháján soha nem találtak várfoltokat, mert vegyszerekkel tisztította azt.

Ezután Kürten elmondja Hahn Mária esetét, akit évekig kedvelt és aki médiuma is volt. A leány különösen dalamos hangja miatt tetszett neki. Ezt a nőt nem akarta megölni, azonban a

keze véletlenül a nyakára került, nem tudott ellenállni önmagának és megfojtotta.

Nagyszerű érzése támadt a gyilkosság után és a magános erdőben, ahol a leányt megölte, énekelni kezdett. Eltemette azután a holttestet és a sirt többször meg is látogatta. Arra a kérdésre, hogy felesége, ha néha meglátta a vérnyomokat, nem-e gyanakodott, azt feleli Kürten, hogy felesége ő róla soha rosszat nem tételezett fel és elhitte, hogy a vérfoltok az orrvérzéstől származnak.

azonban több idegen lépést hallott és erre el kellett menekülnie.

Október 11-én Dorjak Róza 22 éves uccaleányt csalta magával és gyilkolta meg, csupán azért, hogy szaporítsa áldozatainak számát, de a holttestet a mezőn hagyta. Tagadja, mintia Albermann Giza 8 éves kisleány meggyilkolása előtt azon erőszakot követett volna el. Ezzel a vádlott kihallgatása véget ért.

Első tanúként Ehr Mária hollandi nőt hallgatják ki, aki elmondja, hogy szeptember 26-án az egyik uccában megszólította egy férfit, aki addig szemtelenkedett vele, amíg beleegyezett abba, hogy az elkísérje a Rajna partjára. Mikor a víz partjához értek

a férfi rávetette magát és a földre teperte és azt mondotta, hogy levágja a fejét.

Kiáltásaira idegenek jöttek, mire a merénylő elmenekült. A vádlottban nem ismeri fel támadóját, de különben is akkor sötét volt.

A tárgyalást ezután berekesztették és annak folytatását holnapra halasztották.

Az aradi mozik mai műsora

5. 7 és 9 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: MONTE CARLO. Nagyszabású Paramount-produkció. Lubitsch Ernő rendezésében. Főszereplők: Jeanette MacDonald és Jack Buchanan. Ezt megelőzi: A NAGY LÁZADÁS, szenzációs hangostruktúrájú.

SELECT MOZGÓ: Premier! A BOLDOGSÁG FANTOMJA. Megható életkép. Karina Bell és Michael Tschechow-vel a főszerepekben. Az egész cselekményt nagyszerű, hangulatos melódiák festik ki. Csodás ballettjelek. (Hangostrium helyszínen).

ELITE MOZGÓ: Premier! A PIRCS ÉS FEKETE. Stendhal világhírű regénye nyomán. Főszereplők: Lil Dagover, Iván Mosjoukine, Agnes Mosjoukine-Petersen.

GRADISTE MOZGÓ: Ut-műsor! A HEGYI-SAS. Főszerepben: Tom Mix.

H I R E K

Ady-est a Magyar Otthonban

Jól sikerült műsoros előadás

Meleg, hangulatos ünnepi estben volt része a Magyar Otthon szorongásig megtöltött közönségnek: Ady zseniális szellemének gyűjtött mécesest az aradi Magyar Párt Közművelődési Szakosztálya. Az ügyesen összeállított műsort Csányi Mátyás népszerű ifjúsági indulója vezette be, melyet a szerző maga játszott el zongorán. Utána Lászlóné-Prohászka Elvira lebilincselő előadása vezette végig a közönséget Ady hányattatott, változatos életén, majd ismét Csányi ült a zongorához és Aranveinber című operájának nyitányával gyönyörködtette a közönséget.

Cservenka Klári, Gellér Kálmán és Tövisháti János Ady-verseket szavaltak szép sikerrel, majd Muzsai Ila egy Ady-Kurucz dalt énekelt szépen csengő hangján Csányi Mátyás kíséretével. Riegler Margit és Gellér János hatásos szavaltai után Györgyóssy Piroska Gaál: Magyar rapszódiját adta elő zongorán, melyet Szentiványi Elek szavaltata követett és az „Ifjú szívekben élek!” című gyönyörű Ady-költemény valóban stílusos befejezése volt az Ady-estnek, mert a közönség hálás tapsai is kifejezésre juttatták, hogy ezekben az ifjú szívekben igazán élt Ady ezen a szép ünnepi estén.

— Időprognózis. Továbbra is élénk északnyugati szelek, változékony hűvös idő, sok helyütt újabb csapadék, a hegységekben esetleg havazás.

— Pop C. István tízezer lejes adománya a hadirokkantoknak. Pop C. István kamarai elnök, a görög keleti husvétii ünnepek alkalmával, 10.000 lejt juttatott el Dimitrescu Constantin megyei prefektus kezébe, az aradme gyei hadirokkantok javára. A prefektus az ünnepek után intézkedik az adomány felosztása tekintetében.

— A spanyolországi rádióállomások közöttük a világgal Alfons király lemondását. Amikor ma este a táviró szárnyán megérkezett Aradra XIII. Alfons spanyol király lemondásának híre, a szerkesztőség hatalmas, nyolclámpásos rádióját nyomban a két legnagyobb és Aradon legkényesebben vehető spanyolországi állomásra: Barcelona-ra és Catalánára állítottuk be. Főképpen az utóbbi állomást figyeltük, mert köztudomású, hogy Catalánában van a forradalmárok központja. Hiszka tizenkét óráig — a mi időszámításunk szerint — semmi sem mutatja, hogy a spanyol földön ma nagy horderejű események játszódnak le. Barcelonában prózai előadás folyt, míg Catalánán operát adott. Éjfélkor megszakították az előadást és Barcelonában egy szónok nagyobb beszédet tartott, majd a speaker bemondta spanyol és francia nyelven a szenzációs eseményt. Mindössze ennyi történt és a hír bemondása után a spanyolországi állomás folytatta műsorát, mintha a király lemondása minden nap eseménynek számítana a széleslyes spanyol földön.

A „Hellas” és „Ake” sportegyletekben tennisz-tanítást vállalok.

Értekezni lehet „ulevardul Regina Maria” 18., I. emelet, délelőtt 10 és 12 óra között.

Obetko Mihályné.

Vallásos és kulturális ünnepség az aradi református templomban. Lélekemelő vallásos és kultúrest folyt le vasárnap este 6 és 8 óra közt az aradi ref. templomban, a ref. Nőszövetség rendezésében. Az ünnepélyt az ifjúsági kamarazene együttes nyitotta meg Scharhag Ernő vezetésével. Előadtak Bach 3 egyházi zeneszerzeményét. Ezután Csécsy Imre lelkes mondott imát és tartott bibliamagyarázatot. Harmadik szám volt Váradi „Judás” című költeménye, szavaltá Bodlai Ida. Következett Dömötör Bertalan szabad előadása „A szeretetről”. Utána „Templomavatás” című orgona és zenekarra írt zeneművet adta elő (Kéler Béla op. 95) Fischer Ernő orgonán, a filharmonikus zenekar kíséretével. Vezényelt: Scherhag Ernő. Majd Mécs László: „A gyermek játszani akar” c. költeményét szavaltá: Gööz Aranka. Záró imát mondott: Ajtay Béláné. Ezután az ünnepséget zoltárénekekkel fejezték be, melyet az egész gyülekezet énekelt.

Letartóztatták a kolozsvári törvényszék elnökét

Egy rendőrkomisszár tubuzgosága — Az éjszakai razzia keletmetlen következményei — Elégtételt követel a bírói kar.

Kolozsvárról jelentik: Érdekes eset tartja izgalomban a kolozsvári bírói karát. A kolozsvári rendőrprefektura utasítására tegnap razzia tartottak. A razzia résztvevői este 11 óra tájban találkoztak Varnav törvényszéki elnökkel, aki az egyik kávéházból tartott lakása felé. Megállították és igazolványt kértek. A törvényszéki elnök végigkutatva zsebeit, majd megállapította, hogy otthon felejtette igazolványait.

— Kérem, nincs nálam igazolvány. De azt hiszem ismernek, Varnav törvényszéki elnök vagyok — szölt végül.

— A nyugdíjas katonatisztek gyűlése. A szabályzat 13. cikke értelmében meghívjuk az aradi és aradme gyei nyugdíjas katonatisztek és katonatiszti özvegyeket a jövő évi április hó 19-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartandó második negyedévi gyűlésre (Strada Ioan Calvin No. 1., Graf építészeti iroda). Az elnökség.

Az igazi takarékos-ság csak jót venni Kell és Krausznál

— Letartóztatott kommunisták. Temesvárról jelentik: Tegnap éjszaka a Hunyadi-úton cirkáló rendőr észrevette, hogy két egyén plakátokat ragaszt ki a házakra. A rendőr megnézte a plakátokat és amikor látta, hogy azok kommunista propagandairatok, akkor a két fiatal ember után sietett, akiket előállított a rendőrségre. Itt kiderült, hogy Csáki János 18 éves bessenyei-telepi lakos az egyik, míg Nagy Sándor a másik. Mindkettő temesvári ifjúság.

— Eljegyzés. Stern Rózsika (Borosjenő) és Dávidovics Lajos (Bucuresti) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Menyasszonyi kelengyék
finom kivitel — olcsó árak!
Ruttkay & Botye cégne
Arad, megyeházzal szemben.

— Esküvő. Ritt Zoltán, az Aradme gyei Takarékpénztár tisztviselője, ma, szerdán délelőtt fél 12 órakor esküszik örök hűséget Rázel Sacy urleánnyal, az aradi minoriták templomában.

— Súlyos szerencsétlenség az aradi állomáson. Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt ma délután az aradi vasúti állomáson. A Váradról befutó személyvonattal jött Dumitrescu Gheorghe tisztviselő is, aki, még mielőtt a vonat megállt volna, leugrott a vonatról, azonban oly szerencsétlenül esett, hogy jobb lábát eltörte. A szerencsétlenül járt tisztviselőt a kivonult mentők a Pozsgai-szanatóriumba szállították, ahol azonnal gondos ápolás alá vették, úgy, hogy a tisztviselő egy-két héten belül már elhagyhatja a szanatóriumot.

— Meghalt Kőváry György aradi erdőmérnök. Kőváry György ismert aradi mérnök ma este Bul. Regele Carol (Apponyi-körút) 55. szám alatti lakásán elhunyt. Kőváry György már hosszú hónapok óta betegeskedett, azonban az orvosok hiába fáradoztak, a diagnózist pontosan nem sikerült megállapítaniok. Hosszas kezelés után a napokban szállították a Terápia-szanatóriumba, ahol Röntgen-vizsgálat alá vették, azonban ez sem hozott eredményt és a nagybeteg mérnököt ezután visszajuttatták lakására. Ma este hosszas szenvedés után meghalt Kőváry György, aki erdőmérnökként hosszú időt töltött az állam szolgálatában. Az elhunyt mérnököt kiterjedt rokonság gyászolja, temetése szerdán délután lesz a Bul. Regele Carol 55. számú lakásáról.

Jó emésztés — Néi egészség. Székrekedés, bélrenyheség esetén Artin dragee normális ürüléshez segít. Kérje orvosától.

— Az bennünket nem érdekel — válaszolta a razzia vezetője — vagy igazolványt mutat fel, vagy velünk jön.

Rövid vita keletkezett, majd a razzia vezető rendőrtiszt közölte a törvényszéki elnökkel, hogy letartóztatja. Beszállították Varnavot a kerületi rendőrségre és körülbelül egy óra hosszat tartották ott, míg valamiképpen a komisszár meggyőződésére szerzett, hogy fényleg a törvényszék elnökét tartóztatták le. Az eset híre hamarosan elterjedt a kolozsvári bírói kar körében, amely elhatározta, hogy teljes elégtételt kér a rendőrségtől a kar egyik tekintélyes tagján eset sérelem miatt.

Reinhart Gyula ünneplése

Meleg szeretettel vették körül Reinhart Gyulát nevenapja alkalmával az aradi iparosok.

Vasárnap délelben ünnepelte Arad iparostársadalma Reinhart Gyula elnök nevenapját. Délelőtt fél tizenkettőkor Glück Józsefné vezetésével egy női bizottság kereste fel az elnököt lakásán. A hölgyek virággal a kezükben, Reinhart Gyula köré csoportosultak és Glück Józsefné meleg szavakkal mondott köszöntőt. A női bizottság tagjai: Braun Samuné, Kun Józsefné, Engelhardt Ferencné, Martini Jánosné, ifj. Nagy Károlyné, Kőszeghy Emilné, Hilver Mihályné, Baricz Máténé, Menráth Miklósné, Sztójka Kálmánné, Székely Andorné. A női bizottsághoz csatlakozott az összes iparosintézmények teljes tisztviselőkara, kiknek nevében Szabóczky János mondott köszöntet az elnök eddigi munkásságáért és további kitartásra serkentette.

Este az Iparos-Otthon nagytermében Reinhart Gyula tiszteletére ünnepi diszeloádást rendeztek. A „Tatárjárás” című ismert operettet adták elő, zsufolt ház előtt. Az előadás után az Otthon éttermében terített asztal várta a közönséget, ahol Reinhart Gyula ünneplése tovább folytatódott. Itt először dr. Gabos Jenő az aradi Iparos Hitelszövetkezet nevében köszöntötte fel az ünneplést. Utána Glück József szólalt fel, aki kedves visszaemlékezés keretében buzdította további munkára Reinhart Gyulát. Návrády Ede a Polgári Jótékony Egylet nevében köszöntötte fel Reinhart Gyulát és Menczer Gyulát a Polgári Jótékony Egylet igazgatósági tagját. Czernóczky Mihály az Iparos Temetkezési Csoport nevében, majd pedig Kun József azoknak a nevében köszöntötte fel Reinhart Gyulát, akiket az ő jósága juttatott önállóságához. Végezetül Bakács Miksa további szeretetéről biztosította az ünneplést. Az egybegyűltek reggel öt óráig a legmagasabb jókedv mellett maradtak együtt.

— Szombat este mutatja be a Pataki-tánc csoport Arad táncért felkesedő közönségének a táncművészet legújabb formáját, amely a testbeszéd egész skáláját kollektív módon fejezi ki. A nagystíliú program minden száma verbeli művész elgondolása s magas nívóju teljesítmény. Kimagasló eseménye lesz Pataki Veronika megrázó erejű szólója, amely külföldi tánckorúja új műsorából való. Az est érdekességét emeli Andersen „Disznópásztorherceg” című mesejátéka, szebbnél-szebb táncokkal, pazar toilletekben.

Legmegánsabb, leg-zsebb fűzők, pártai Princesssek kaphatók: SPLBNDID-cégnél, Minorita-palota. Nagy választék, szolid árak. Miklós Józsefné - Leopold G. J.

Dr. Berthe Nándor előadása ma a Kölcsey-egyesület irodalomtörténeti sorozatából az Iparos Otthon termében, a rendes időben, 6 órakor kezdődik. Tárnya az új magyar lírai költészet ismertetése, csak Ady munkásságának ismertetése marad a pénteki előadásra. A jövő héten még két irodalmi előadást rendez a Kölcsey Egyesület, mely czekekkel befejezi ingyenes szabadiskolai tanítását.

XIII. Alfonz

Amikor egy király lemond trónjáról — Királyi gesztus, amellyel polgárháborútól óvta meg hazáját — A lemondott uralkodó születése pillanatában már király volt — Spanyolország már volt egyszer köztársaság

XIII. Alfonz spanyol király ma lemondott a maga és dinasztiaja nevében a spanyol trónról és családjával együtt már el is hagyta hazáját. Ezekben a mozgalmas és viharos időkben a külföld minden szimpátiája a király és családja mellett nyilatkozott meg s azokat, akik esetleg nem rokonszenveztek vele, mai lépésével megnyerte magának. Alfonz király elhatározó és merész gesztussal lemondott trónjáról, hogy megóvja országát a polgárháboru fenyegető rémétől, lemondott, anélkül, hogy egy csepp spanyol vér folyt volna. Pedig a királyok nem szoktak ilyen könnyen megválni a koronától, az uralkodói jogartól és ha Alfonz király megtette ezt, úgy áldozatát csak népéért és országa javáért hozta. Hasonló elegáns gesztust csak *Gusztáv Adolf* svéd királynál jegyzett fel a történelem, amely szerint Svédország uralkodója lemondott Norvégia trónjáról, hogy megakadályozza a polgárháborút és illy módon vált széjjel csendben és békében a két országot.

Spanyolországban a történelmet ma megfsméltelte magát. Ez az ország 1873-ban már köztársaság volt, amikor *Amadeo* király, *II. Viktor Emánuel* olasz király öccse, aki három évig ült az ország trónján, nem tudta tovább elviselni a folytonos belviszályokat és lemondott a trónról, hogy megmentse az országot a polgárháborútól. Másnap köztársasággá proklamálták Spanyolországot és *Ferran* lett a köztársaság elnöke. Az új államforma nem volt hosszútávú, mert *Martinez Campos* tábornok hamarosan szétverte a köztársaságiakat és *XII. Alfonzot*, a most lemondott uralkodó apját kiáltotta ki Spanyolország királyává. S a szeszélyes nép, amely akkoriban újjongással üdvözölte az új királyt, ma hasonló örömmel üdvözli fia távozását.

A lemondott spanyol király az egyetlen uralkodó a világtörténelemben, aki már a születése előtt király volt. *XII. Alfonz* halálakor a királyné állapotos volt és így a trónörökös világrajövetele pillanatában már Spanyolország királyaként ünnepelték. XIII. Alfonz 1886. május 17-ikén született Madridban és kiskorúsága idején anyja, *Mária Christina* főhercegnő kormányozta az országot. Tizenhat éves korában lépett a trónra az ifjú király, akinek későbbi házassága *Battenberg* Éna hercegnővel, az angol királyi családdal szerzett számára rokoni kapcsolatokat. Ezzel még inkább növelte a külföldön népszerűségét, melyet összeköttetésekkel ápolásával igyekezett még jobban gyarapítani.

1908. őszén *Alfonz* király Budapesten meglátogatta *I. Ferenc Józsefet*. A király fiassága, bátorsága, amelyet az ellene elkövetett merényletek alkalmával tanúsított számos barátot és tisztelt szerzett neki. Alkotmányosan uralkodott, konzervatív és liberális kormányok váltották fel egymást és csak 1914. óta panaszkodtak személyi uralma ellen. Az első nagy elégedetlenséget a marokkói kérdés idézte elő, amikor Franciaország titkos rosszakaratával találkozott és katonai intézkedéssel nem arattak sikert. Gyakori volt ekkor a sztrájk, sőt a lázadás is, különösen Katalóniában.

A világháboru idején semleges maradt, bár az udvar rokonszenve inkább a központi hatalmak felé fordult. A semlegesség következtében Spanyolország gazdaságilag jelentékeny módon erősödött. A békekötések után a kábilok okoztak sok bajt a Spanyolországnak átadott területen és a spanyol hadsereg nagy veszteséget szenvedett. Az elégtelenség mind általánosabbá vált és sok bajt okoztak a titkos jurták is, amelyek főképpen a király ellen folytattak aknamunkát. Végre Primo de Rivera tábornok 1923-ban magához ragadta a hatalmat és attól kezdve — még Primo de Rivera bukása után is — a diktatura nyomása alatt éreztette a nép elégedetlenségét királyával

Máthig Berárd pappá szentelésének huszonötödik évfordulója

Ezüstmise a minoritáknál. A rendtársak egy ezüstkehellyel ajándékozták meg az ünnepeltet

Aradi katolikus társadalmi csütörökön ünnepi *Máthig Berárd* főtisztelendő pappá szentelésének 25-ik évfordulóját. Nagyszámú tisztelet, nívós programmal akarják emlékeztetessé tenni a „szegények felkiatjának” ezt a napot. Az ünnepelt nem lesz jelen, mert csendes visszavonultságában Radnán akar haláladni Teremtőjének a huszonöt év alatt ért kegyelemért. Aradi hívei vasárnap nagymise keretében emlékeznek meg szeretet papjukról, rendtársai pedig tömör ezüst kehellyel tisztelik meg.

Az ünnepi beszédet *Bogúts Rajnér* mondja, a templomi énekkar pedig *Müttermüller* József vezetésével hálaadó imát énekel.

Vasárnap délben a Minorita-Kulturházban folytatódik az ünnepelés, ahol a Szent Ferenc harmadrendje, a Rózsafüzér Társulat és más egyesületek üdvözlik igazgatójukat és felkiat-

jukat, amikor is pompás festésű lelkicsokrot nyújtanak át az ünnepeltnek.

Máthig Ignác Berárd Veszprém megyében született 1880-ban. A Minorita-rendbe főgimnáziumi tanulmányai elvégzése után lépett be. Teológiát Rómában tanult, majd Lugoson, Pancsován, később Nagyenyeden és Kézdivásárhelyen volt házfőnök és plébános. Közvetlenül a háboru előtt a római szent Péter bazilika gyóntatójává nevezték ki, csakhamar azonban haza kellett jönnie. 1926—27-ben Moldvában internáltak. A békekötés után, amikor a Minoriták pancsovai házáat a horvát rendtagok átvették, nehogy az ottani magyar és német hívek pap nélkül maradjanak, *Máthig* atya önként vállalkozott azok lelki ellátására. Azonban csak rövid érvényű tartózkodási engedélyt kapott s így került Aradra 1927-ben a németajkuak kívánságára, akiknek hitszónoka és gyóntatója lett.

— **Vizsgálati fogságban a Dohány-uccai mérénylő.** Budapestről jelentik: A Dohány-uccai gyilkosság ügyében a vizsgálóbíró ma az ügyészség indítványára a mérénylő *Zatloka Emál* mérnököt egy rendbeli gyilkosság és két rendbeli gyilkosság kísérletének büntetetei miatt vizsgálati fogságba helyezte. Egyben megkezdődik a gyilkos elmeállapotának megvizsgálása is.

— **Aradi ócskavaskereskedő balesete.** Ma délután a Boczkó-uccában egy autó elütötte *Atlasz* Lajos ócskavaskereskedőt. *Atlasz* az üzletével szemben lévő cukrászdába akart menni és a kocsiuton történt a baleset, amely után a kereskedőt — aki szoronsere... lázokat szenvedett — be szállították a kórházba.

— **G engélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűviz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre.** Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi *Ferenc József* vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. A *Ferenc József* keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Kisjenő és Erdőhegy községek fuzionálásáról tárgyalt a kisjenői község tanács.** Rendkívül érdekes és nagy közérdekű indítványt, illetve beadványt tárgyalt a napokban a kisjenői község tanács. Ugyanis előterjesztés történt, hogy miután Kisjenő és Erdőhegy községek tulajdonképpen egy egységet képeznek, valamint a lakossága is egy társadalmat alkot, szükséges volna a két község egyesítése. A község tanács a maga részéről elvben hozzájárult a tervhez és azt határozatilag szükségesnek és kívánatosnak nyilvánította.

— **Az álmatlanság oka a rendetlen emésztés is lehet.** Ilyen esetekben, lefekvés előtt, egy pohárka *Underberg* gyomorlikőr élvezete a legbiztosabban és legkellemesebb módon segít. Használata után nyugodt, üdítő álom következik.

— **Az Aradi Nyugdíjas Egyesület hivatalos közleménye.** Felhívjuk Aros Dionisios, özv. Hőgye Sándorné, Milincu Péter, özv. Ráday Jánosné és Angel Gyöngy Cfr. nyugdíjasokat valamint Igaz Mihály, Kovács Kálmán, Miklósi Frigyes, özv. Gál Sándorné valamint özv. Kovács Lászlóné volt A. Cs. E. V. nyugdíjasokat, hogy április havi nyugdíjuk felvétele céljából azonnal jelentkezzenek a Cfr. központi pénztáránál, ellenesetben az hátralékba fog vétegni. Irodánkban jelentkezzenek sürgősen az alább sorolt volt Acsév. nyugdíjasok: *Szigeti Lajos, Pálffy András, özv. Kocsis Józsefné, Angeri József, Szabó Károly, Szabó Fülöp.* Az elnökség.

szemben. A király és a nemzet nem tudtak többé megbékülni egymással és ezért történt ma XIII. Alfonz elhatározó lépése.

Azok, akik a nyugtalanvérű spanyol népet is merik, a jövőre nézve meg merik kockáztatni azt a jóskatot, hogy a mai lemondás a trónról, ez a ro-

FILM KÖZLÖNY

Uj hangos-készülék a Central-mozgóban

Az „Éneklő sas” sajtóbemutatója.

Művészi eseményben volt része ma délelőtt azoknak, akik résztvettek az aradi Central-mozgó sajtóbemutatóján. Ez alkalommal debutált a mozgó új hangos-készüléke, amelyet a Telefongyár Rt. romániai képviselője, a temesvári *Fabrica de Telefoane* szerelt fel tökéletes szakértelemmel. Az új hangosanbeszélő gép igazán briliáns darabja szakmája iparának. Tökéletes tisztasággal adja vissza a film minden hangmozzanatát, kezdve a mélyen zengő baritontól a magasszárnyalású szopránig. Ugy gördülnek a hangok ebből a gépből, hogy az ember elfelejti, hogy moziban ül és szinte belesodródik a szemével látott és fülével hallott eseményekbe, amelyek a mozi vásznan perregnek. A tökéletes gép mesteri kezékbe került mert a *Fabrica de Telefoane* a legpedánsabb technikai szakértelemmel állította össze a komplikált gépezetet.

A bemutató alkalmával az eseményhez illő nagyvonalú filmalkotást mutatott be a Central-mozgó, az „Éneklő sas” cím alatt. Minden túlzás nélkül állíthatjuk, hogy az „Éneklő sas” a színes-hangos filmiparnak egyik legragyogóbb és legimpozánsabb alkotása. Szimpadi technika, művészi játék, szín és bársonyos hang összjátéka hozta létre ezt a filmet, amelynek bravuros főszereplője *Lawrence Tibbet*, aki zengő baritonjával elbűvölte a világvárosok közönségét. A Central-mozgó új filmjéről és új gépjéről minden dicsőret helyett csak annyit: pompás film- és pompás hangosanbeszélő gép.

— **A gyomorfájás, gyomornyomás, bél-sárpangás, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fülzúgás, halvány arc-szín, kedvetlenség a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által sok esetben elmúlik.**

— **Dr. Lakatos badeni szanatóriuma** (vien mellett. Egész évben teljes üzembn, 120 szoba, folyó hideg és meleg vízzel, összes komforttal. Apartementek fürdőszobával. Nagy kerti terraszok. Összes diéták. Külön szívsztiv dr. Sanger *Pichard* orvosi magánintézet (Prof. Wenkebach volt első asszisztense) vezetése alatt. Kénes fürdők a házban. Ötórás tea a grillroomban, tánc-sal mozgószínház és egyéb szórakozások. Méréselt egységárak úgy a pensio, mint a kezelésekre vonatkozóan.

konszenves lépés utját fogja egyengetni a visszatérésnek, amikor Spanyolország ismét visszahívja királyát a trónra. Arra a trónra, amelyről XIII. Alfonz ma lemondott, hogy megmentse országát a polgárháborútól, hogy elkerüljön minden csepp spanyol vér kiöntését...

SPORT KÖZLÖNY

Szép sportot hozott a csabai Bohn SC hétfői vendégjátéka

Gyengén szerepeltek a magyar csapatok Romániában — Ping-pong, kerékpár és vívóverseny volt a programon a futballon kívül.

Gyönyörű idő kedvezett a csabai Bohn SC—Amte tegnapi játékának. A mérkőzést a Bohn SC kezdi, de a vezetést azonnal az AMTE veszi át és több veszélyes gólhelyzetet teremt, de a csabaiak szívós védelmén a heves támadások megtörnek.

Blaskovits ügyes csellel játsza ki ellenfelét, majd Medve szöketti Ökröst, de Bayer, a vendégcsapat kapusa biztos védelme folytán nem sikerült a helyzetet kihasználni.

A 18 p. Tolánt faultolják, a bíró 11-est ítél meg, amelyet Walter, biztos lövéssel a hálóba küld.

A Bohn SC a kapott gól után erős támadást kezd, de Bugariu a veszélyesebbnél veszélyesebb lövéseket biztosan védi. A 35 p. Petro a 16-os vonalon belül hendszet vét és a 11-es büntető rugással sikerül a Bohnnak egyenlíteni.

Ezután változó mezőnyjáték következik, majd mindinkább Bohn támadásba megy át, a 41 p. Ladányi jobb szélső megszerzi a vezető gólt. Az első félidő Bohn támadással ér véget.

A második félidőben pillanatnyi AMTE támadás után mindinkább kidomborodik a Bohn biztos fölénye, a 4 p. Ladányi közlőről gólt szerz, a 16 p. Mágori már a 4-ik gólt lövi. Szigeti megsérül, levezetik a pályáról, a mindinkább visszaeső AMTE egynehány szép helyzetet hogy kiaknáztatlanul, a Bohnnak így nem volt nehéz a 20 p. Ughrin révén az ötödik gólt eredményezni, reá 3 perccel Engelhardt Bugariu kapu felett a hatodik gólt is megszerzi. A Bohn fölénye ellen az AMTE hiába védekezik, a 31 p. Balogh a hetedik gól is a hálóba juttatja, a 43. p. Ladányi szép adását Engelhardt eredményesen használja ki: (8:1)

A 45. p. az AMTE második vigasz gólját Blaskovits rugja és ezzel beállította a végeredményt.

A győztes Bohn SC feltünően szép összjátéka tette végig élvezetessé a meccset a nagy számú közönségnek. Burdan jól bíraskodott.

A BSC Bayer—Porschner, Mágori—Kliment, Berger, Krnács—Ladányi (Botyánszki), Szigeti (Ladányi), Ughrin Engelhardt, az AMTE Bugariu—Walter (Korom), Csaika—Takács, Braun, Petro—Tolán, Ökrös (Blaskovits) Medve (Auer I.), Blaskovits, Korom (Walter), Dvorsák felállításban szerepelt.

UNIREA—VOLMTA 7:2 (4:2) Barátságos mérkőzés.

Vidéki eredmények:

UNIREA—Pécskai AC 10:1 (5:1) A vasárnap Pécskán megtartott nagy goldifferenciával győző Unirea szép játékot mutatott. Bíró: Darázs.

TEMESVÁR TAC—MÁLTA válogatott 0:0. Az első félidő nagy TAC fölény jegyében zajlott le, de a robusztus máltai védelem ellen a nagy

Magyarország—Svájc 6:2 (2:2)

Erős svájci fölényel indul a játék, a félidő még eredménytelen, de az utolsó husz percben a magyar csapat hatalmas lendülettel négy gólt lö.

Huszonkétezer ember előtt folyt le vasárnap a Magyarország—Svájc közti nemzetközi mérkőzés, amely meglepetéssel végződött.

A svájciak erős támadással kezdik és több veszélyes gólhelyzetet teremtettek, azonban Huber kitünő védelmén megtörnek az ellenfél támadása. Az első félidőben a magyar csapat zavarban van, mert a svájciak nagy fölénye látszik, szinte megdöbbenetted őket a svájciak fegyelmzett összjátéka.

Változatos erős játék után a félidő 2:2 eredménnyel zárul.

A második félidőben mintha kicserélték volna a játékosokat, a magyar együttes állandóan a svájciak kapuáig védelemmel, a svájciak csak arra szorítkoznak, hogy a gólveszedelmeket elhárítsa, egyetlen svájci játékos sem támad.

lendülettel játszó kvintett nem tudott eredményt elérni. Szünet után mezőnyjáték következett, izgalmas akciókkal, nívós játékkal. Málta csapata technikailag és taktikailag egyaránt nívós és stílusos játékot mutatott.

TMTE—RAPID 2:1 (0:0) Bíró. Ritter. A Rapid pompás játékkal lepte meg híveit és csak a finisben maradt alul a bajnoksáppal folytatott harcban. Stockschaeger két szép lövése ad munkát Schmidt II-nek. A vezetőgólt a TMTE éri el a 26 p. Pülök 11-esé révén, majd a 29 p. Buza beadása után Löwenfeld öt méterről lött újabb góljával már 2:0 az eredmény, amikor a 31 p. Jászai hibájából Vityének sikerül szépíteni (2:1)

RIPENSIA—NEMZETI 7:1 (1:0) Bíró: Sepi. A délelőtti ideális futballidőt, a meccs kezdetekor kellemetlenül hideg, csipős, szeles idő váltotta fel.

A Ripensiat jó védelem, de puha csatársor jellemezte. A Nemzeti a meglepetésszerű kitörések csapata. A bekkék szilárdak és megbízhatóak.

KINIZSI—GYAPJUIPAR 1:0 (1:0) Bíró: Illés. A mérkőzés nem váltott ki különös izgalmat, a csapatokat nem fűtötte az ambíció, áll ez különösen a Gyapjuiparra, melynek csatársora teljesen esődöt mondott. A hátvédek közül Hertz fejlődése kellemes meglepetés. Ludwig jó kapus, de a gólt előnyelműskötte. A fedezetsor legjobbja Weber, aki válogatott formában van. Az egyetlen gól az első félidő 38. percében esett. Zelenák II. lefutja a védelmet, akik nem zavarják, keresztlövése elkerülni látszik a kaput, Ludwig is úgy látja és csak akkor vetődik, amikor a labda a kapuifőtől bepattan, elfogja, de a bíró a gólt már megadta.

VÁRAD: Vasárnap. Postás—Crisana 6:2 (2:1) Hétfőn. Postás—Törekvés 1:1 (1:0) LUGOS. Vasárnap: Beszkár—Vultur 2:2 (2:0) Hétfőn: Beszkár—Lugos válogatott 6:2. A Beszkár jó formát játszott ki és megérdemelten győzött. KOLOZSVÁR. Kispeszt—Kac—Haggibor kombinált 6:1 (2:0) Hétfőn: K. M. S. C. játékosokkal megerősített Romania 3:2 (1:0) arányban megérdemelten győzte le a vasárnapi játéktól fáradt kispesti profiikat. BRASSÓ. Brassovia—BMTE 2:0 (1:0) CERNAUTI. Vasárnap: Universitatea—Dragos-Voda 7:1. Hétfőn: Universitatea—Makkabi 5:0. Az Egyetemiek mindkét nap imponáló győzelmet arattak. MAROSVÁSÁRHELY. F. T. C.—Mures 1:0. NAGY KÁROLY. Debreceni vasutasok—Viktoria 3:1. PETROZSÉNY. Nac—Jiul 3:1. A váradai atléták megérdemelten győztek. BUKAREST. Olimpia-Tricolor—Leggia 2:2. A lengyel csapat bukaresti bemutatkozása jól sikerült. RESITA. Vasárnap: UDR—AAC 8:0 (5:0) Az aradi atléták hatalmas veresége nagy meglepetés. AAC—RMTE 2:1 (1:0) Hétfőn: a gyengébb ellenfelét az AAC-nak sikerült legyőznie.

Az utolsó 20 percben a magyarok soha nem látott vehemenciával bombázzák az ellenfél kapuját és nagy szerencsével operáltak a svájciak, hogy csak négy gólt tudtak ebben a pergőtűzben a magyarok elérni.

A magyar gólokat Auer (2), P. Szabó, Kalmár és Tancos lötte, míg a svájciak mindkét gólját Abbeglen éri el.

Barlassina bíró higgadt vezetésével tüntetel.

BUDAPEST—ZÁGRÁB (5:0) Négyezeröttszáz néző előtt folyt le a játék, a magyar csapatok iskolázott játékán minden jugoszláv védelem megtörök.

BELGRAD—LAJBACH 2:1

Egyéb eredmények:

VIVÁS. A Haggibor, Kolozsvár város bajnokságáért rendezett vívó versenyén hatalmas mezőny indult. Törben 19. kardban 36 vívó vett részt. Eredmények a következők: Törverseny: 1. Herczeg, Haggibor. 2. Losonczy, Kas. 3. Weisz, Haggibor. Kardverseny: 1. Losonczy, Kac. 2. Hegedüs, NSE. 3. Spitzer, Haggibor.

O SportClub-Csermő—Egyetértés-Nagyzerind 3:1. Az első félidőben a széltől támogatva Dehelean (a nagyzerindi Sport-Club) ér el eredményt. A második félidő huszadik percében Vlád, a huszonkilencedik és harmincnyolcadik percben Kereszturi rugnak gólt a csermőiek javára. A mérkőzést Tau bíró vezette igazságosan.

O Stern Géza, a Hakoah játékosja botrányba fullasztotta a Hakoah ping-pong versenyét. A Hakoah ping-pong versenyén ismét a fiatal, de a botránykrónikában gyakran szereplő Stern Géza rejtenskedett. A fiatal játékos mostani cselekedete legsúlyosabb az eddigiek között és a szövetség részéről példás büntetést kíván. Ugyanis a játék hevében leszakította melléről a Hakoah címerét, és azt a szakosztály vezetőjének arcába hajította. Az egyesület feljelenti a játékost a szövetségnél, de előzőleg a fegyelmi bizottsága is tárgyalja az ügyet. Eredmények a következők: Férfi egyes: 1. Ungár RMS, 2. Ponta ATE, 3. Szántó Hakoah, Férfi páros: 1. Ponta—Albert ATE, 2. Stern I és II. Hakoah, 3. Szednicsek—Unfár RMS. Férfi egyes II. o.: 1. Volkmann RMS, 2. Horvát, 3. Winkler. Hármass csapatverseny: 1. ATE, 2. RMS, 3. Hakoah. Kezdők versenye: 1. Horvát, 2. Winkler, 3. Fábros.

KERÉKPÁR. Az AMTE kerékpár szakosztálya vasárnap tartotta első idej házi versenyét. Nyolc induló vett részt a versenyen, a 75 km. pályát Kalmár 2 óra 26 p. 30 mp., Kele J. 2 óra 37 p. 10 mp., és Takács 3 óra 24 p. 20 mp. alatt futotta be.

A Chevra Kadischa közgyűlése

A számvizsgáló bizottság új tagjai

Vasárnap délelőtt tartotta nagy érdeklődés mellett rendes évi közgyűlést az aradi Chevra Kadischa a neolog hitközség nagy tanácstermében. A közgyűlést dr. Schütz Henrik hitközségi elnök nyitotta meg, aki meleg szavakkal üdvözölte a megjelent tagokat. Lenyűnő beszédében számolt be a Chevra Kadischanak arról a nemes és jótékony munkájáról, amelyet az elmúlt évben végzett és annak a reményének adott kifejezést, hogy a tagok ezentúl is teljes odazással fognak munkálkodni, hogy a zsidóságnak ezt a jótékony intézményét még jobban felvirágoztassák. A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után Reich Jenő jegyző a Chevra Kadischa évi jelentését olvasta fel, mely részletesen tárgyalta a Chevra Kadischa elmúlt évi munkásságát.

Az évi jelentés elsősorban megemlékezett Deutsch Andor volt hitközségi elnökhelyettesről, Bárony Andor volt alelnökről és báró Neuman Alfrédéről, akik mindnyájan lelkes támogatói voltak a Chevra Kadischanak és akiknek elhunyt pótollhatatlan irt hagyott hátra. A jelentés főbb pontjai közül megemlítendő a Szeretetház felépítésének ügye, amely munkában különösen Koch Dániel vette ki az orosz-lánrészt, aki éjjelét nappalá téve, azon dolgozott és fáradozott, hogy a Szeretetház, melyben az élet öreg rokiántjait helyezik el, minél előbb felépítsék. Ezután Ráb Zoltán főjegyző a számvizsgáló bizottság jelentését olvasta fel, majd a zárszámadás és az 1931. évre szóló költségvetés vitája következett, melyet a közgyűlés az előterjesztett jelentés alapján fogadott el. A költségvetés elfogadása után az új számvizsgáló bizottság megválasztására került a sor, mely szerint a bizottságba a következő tagokat választották be: Flumm Miksa, Kerpel Izsó, Szántó Ödön, Hirschfeld Fülöp és Székely Andor. Az élnök érdeklődés mellett lefolyt közgyűlés az elnök zárószavával ért véget.

Női- és leányka-felöltők, továbbá selyem-complék és ruhák

legolcsóbb beszerzési forrása

Iuliu PLESZ Gyula cég

Központi ruha-nagyáruháza, Arad, a színház hátsó bejáratával szemben

A „CONSUM“ bevásárlási könyvvel 6 havi hitelre vásárolhat.

Férje után halálba menekült egy aradi uriaszony

Nagy Zsigmond aradi kéményseprőmester özvegyének tragédiája — Temesváron megrögt egy bérház negyedik emeletéről

Temesvárról jelentik: Ijedt segélykiáltások, majd kétségbeesett, rémült női sikoltozás verte fel román husvét vasárnapjának délutánján a temesvári Thomas-ház lakóit. Az udvarra siető emberek szeméi elé borzalmas látvány tárul. Az udvar egyik sarkában egy borzalmasan összoronsolt holttest feküdt, hatalmas vértócsa közepén. A házbeliek azonnal értesítették a rendőrséget s közölték az ügyeletessel, hogy véleményük szerint öngyilkosság történt s a jólöltözött asszony levette magát a ház valamelyik emeletéről.

A rendőri bizottság azután minden kétséget kizáró módon megállapította, hogy a Thomas-házban öngyilkosság történt. Azonban a rendőrtisztek, jóllehet átvizsgálták az immár halott uriaszony ruháit és kezításkáját, személyazonosságát azonban nem tudták megállapítani, mindössze egyik folyóiratkölcsonzó válllat nyugtaszelvényét találták meg a véres kezításkában. Ezen a nyomon elindulva a nyomozás megállapította, hogy

az öngyilkos Nagy Zsigmondné aradi uriassonnyal azonos,

aki Temesváron a Park-szanatóriumban lakott. A detektívek nyomban a Park-szanatóriumba siettek, ahol a személyzet és az orvosok kihallgatása után a következőképpen állapították meg a megrögtető öngyilkosság előzményeit:

Özvegy Nagy Zsigmondné 56 esztendő aradi uriaszony férje — aki közismert aradi kéményseprőmester volt — hetekkel ezelőtt ágyának dőlt és jóllehet az orvosi tudomány mindent elkövetett megmentésére, néhány napos szenvedés után meghalt. Az uriaszony, akinél már férje halála előtt a kedélybetegség tünetei mutatkoztak, a férj betegsége idején szintén ágybanfekvő beteg volt és ekkor történt, hogy Nagy Zsigmondné orvosi súlyos természetű műoperációnak vetették alá és így az uriaszony nem ápolhatta férjét, akinél halála után, az amugy is gyenge idegzetű nő, súlyos szemrehányásokkal illette magát és valóságos rögeszméjévé vált, hogy abban az

esetben, ha ő ápolta volna férjét, meg lehetett volna menteni az életnek.

Nagy Zsigmondné nőtestvére Zeidler Ernő dr. temesvári vágóhídi főállatorvos felesége, egyrészt, hogy közelében tudja nővérét, másrészt, hogy gondos orvosi ápolás alá vétesse, rávette Nagy Zsigmondné, hogy utazzon Temesvárra, ahol a Park-szanatóriumban helyezték el és Jávör Béla dr. ideggyógyász vette kezelés alá az özvegy uriaszonyt. Nagy Zsigmondné most lett urrá az eddig csak szórványosan mutatkozó idegbaj. Buskomorra lett; szobáját nem igen hagyta el és rokonokkal — ha azok meglátogatták — csak röviden beszélt és ekkor is csak arról, hogy férjét, ha ő ápolja, akkor megmenthették volna az életnek.

Kezelőorvosa tanácsára, hozzátartozói már azt tervezték, hogy Pestre, vagy Bécsbe viszik, a beteg azonban az ideggyógyintézetek prospektusait három szóval intézte el: „Nincs szükségem rájuk!”

Dr. Pacha Agoston püspök felszentelte az aradi Credo-Egyesület zászlaját

Lelki ünnepekben gazdag vasárnapja volt Arad katolikus társadalmának — Ezerötszáz hívő vette magához az Oltáriszentséget — Unnepélyes nagymise a Minorita-templomban

Tegnapelőtt lelki ünnepekben gazdag vasárnapja volt Arad katolikus társadalmának. Szombaton délután megérkezett dr. Pacha Agoston püspök a múlt héten tartott lelkigyakorlatok befejezésére és megkezdte a hívek gyűntatását. Vasárnap reggel fél hét órakor Böle Kornél dominikánus atya — aki mint ismeretes, a lelkigyakorlatokat vezette — szép beszédet mondott a híveknek, majd dr. Pacha Agoston papi segédlettel megkezdte az áldoztatást, mely egy teljes óra hosszat tartott, ugyanis 1500 hívő vette magához ez alkalommal az Oltári szentséget.

A nap főeseménye volt a Credo Egyesület

ujonnan beszerzett zászlójának felszentelése. A papi kar ünneplés bevonulása a lila ornatu sba öltözött püspök vezetésével, jelentette a kezdetét az ünneplésnek. Credo Egyesület fiatal tagjai a római katolikus főgimnáziumtól ünnepi menetben hozták a templomba a zászlót, ahol a felszentelésig a szentélyben állították fel. A fehér selyemből készült gazdag arany rojtozással ellátott zászló egyik oldalán „Aradi Credo Egyesület” felírás alatt Veronai Péter vértanu festő alakját láthatjuk, amint kiömlő vérvével írja fel a szót: „Credo”. A másik oldalt a Credo Egyesület jelvénye díszíti „A hit erő, a szeretet boldogság” felírással. Fél 10 órakor vette kezdetét az ünneplés nagymise Pacha Agoston dr. vezetésével, aki fényes papi segédlettel celebrált. A templomi énekhar Beliczay D-dur miséjét adta elő. A mise befejezése után a püspök megszentelte a zászlót, majd felment a szőszékre és kedves közvetlenséggel beszédel intézett a hívekhez, akik a templomot szorongásig megtöltötték, a vallásos életéről és annak követelményeiről. Azután külön szólt a Credo Egyesület tagjaihoz. Nemes, impozáns szavakkal buzdította őket a megszentelt zászlójuk mellett való hűséges kitartásra. A zászlóanyai tisztet dr. Velcsov Géza helyettes polgármester és a Credo Egyesület világi elnökének felesége vállalta el.

A templomi ünnepek után a Minorita Kulturház nagytermében diszközgyűlést tartott az Aradi Credo Egyesület dr. Pacha Agoston részvételével. A közönség teljesen megtöltötte a termet. Dr. Lakatos Ottó plébános határos, szívöljövő szavakal üdvözölte a püspököt, majd köszöntötte Böle Kornél dominikánus házfőnököt, aki 114 Credo Egyesületnek a központi igazgatója, azután röviden vázolta a nap jelentőségét. Utána dr. Velcsov Géza világi elnök tartott mély gondolatokban gazdag beszédet a férfilelek vallásosságáról és annak szükségességéről. Ezután Páter Böle Kornél szólt fel, aki üdvözölte az aradi Credo Egyesületet s apostolkodásra szólította fel annak tagjait. A püspök szavai fejezték be a diszközgyűlést.

Balla József volt curtici-i vámfőnök

Miért verték véresre három hónapos kálváriája

a volt vámfőnököt? — Előreláthatólag felmentik a csempészés vádjá alól

Aradon nemzetiségi különbség nélkül széles körökben kísérik élénk figyelemmel Balla József volt curtici-i vámfőnök három hónapos kálváriáját. Ismeretes, Balla Józsefet azzal vádolják, hogy mint vámfőnök részt vett egy selyemcsempészésben és mivel ugylátszik ügyét különös és mindenestre feltűnő figyelemmel kísérik, letartóztatták s bár már harmadik hónapja ül vizsgálati fogságban, sorsáról eddig nem történt érdemleges döntés. A közvéleményben általában kezd megerősödni az a felfogás, hogy Balla ügye nem mentes az üldözési tendenciáktól.

Néhány héttel ezelőtt történt, hogy Dragalina ezredes, a párisi román követség attaséja, akinek a neve egész lényegtelen vonatkozásban került az ügybe; a vizsgálóbíró és az ügyész szemeláttára korbáccsal véresre verte a letartóztatott férfit, aki megalázott helyzetében némán tűrte a brutális támadást, amely ellen nem védekezhetett és csupán ennyit mondott az ezredesnek:

— Ezredes ur, ön egy védtelen és kiszolgáltatott embert bánthat. Ez azonban nem változtathatja meg az igazságot.

Dragalina ezredes neve tulajdonképpen nem is szerepel az ügyben; hanem csak börtöndjei kerültek bele Balla vallomásaiba, amelyben a volt vámfőnök elmondta, hogy az ezredes „kaiser-passer”-vel utazott és így börtöndjeit nem vizsgálhatták át; tehát megtörténhetett, hogy a csempészek ügyes trükkel a csempészárut is az ezredes csomagjai között helyezték el. Ezért a vallomásért kellett véresre verni a meghurcolt embert.

A három hónapi vizsgálati fogság azonban csak egy nem változtatott az igazságon, mint Dragalina ezredes kutyakorbácsa és a nyomozó hatóságok mind a mai napig sem tudtak egyetlen terhelő bizonyítékot sem felhozni Balla bűnössége mellett és ezért több mint valószínű, hogy a főtárgyaláson ha nem másképpen, de bizonyítékok hiányában felmentik Balla Józsefet.

Meggyilkolták Kutjepov tábornok elrablóját

A meggyilkolt Suloff orosz emigráns a jelek szerint ugyanabban az időben a bolsevisták és az ellenforradalmárok szolgálatában állott — Lillei lakásában pokolgépet és egy merénylet terveiről szóló levelezést fedezett föl a rendőrség

Párisból jelentik: A párisi rendőrség a jelek szerint egy nagyarányú fehér orosz összeesküvésnek jött nyomára. Egyelőre még nem látnak tisztán a bonyolult bűnügyben, amelynek kiinduló pontjaként egy tegnap felfedezett gyilkosság szerepel. Az egyik külvárosi utcában tegnap súlyosan sebesült férfit találtak, kórházba szállították és ott az orvosok megállapították, hogy koponyájában golyóütött sérülés van. A golyó agyába hatolt és az operatív beavatkozás sem tud már segíteni a beteg állapotán. A sebesült halála tényleg pár órány belül bekövetkezett s a rendőrségre hárult a feladat, hogy megállapítsa, milyen bűncselekmény lappang a háttérben. Rövidesen kitént, hogy

a titokzatos merénylet áldozata egy Suloff nevű orosz emigráns,

aki Lilleben egy manzartszobában lakott. Detektívek utaztak ki Lillebe és átkutatták a meggyilkolt orosz lakását, ahol egy összeesküvés eszközeinek meglepően bő tárházára bukkantak. Mindenekelőtt a lakásban talált orosz és német nyelvű levelezést tanulmányozták át s már az írásokból is nyilvánvaló lett, hogy Suloff tagja volt egy összeesküvő társaságnak. Ezenkívül egy újságpapírosba burkolt pokolgép is előkerült, majd egy feltűnően nehéz lezárt bőröndöt szedtek elő a szekrényből, de nem merték felnyitni, mert attól tartottak, hogy a bőröndben pokolgép, vagy valamilyen robbanó anyag van. A különböző körülmények összevetéséből a rendőrség arra következtet, hogy

az összeesküvők egy párisi szovjetdiplomata élete ellen merényletet terveztek.

Egyelőre ez is csak föltevés, amit még hozzá fűznek, az nem egyéb több-kevesebb adat tal bűn kombinációjánál.

Feltételezik ugyanis, hogy az összeesküvők között áruló akadt, aki értesítette a párisi szovjetköröket a készülő merényletről. Valószínűnek tartják, hogy a szovjet párisi ügynökei meg akarták előzni a merényletet és az összeesküvők társaságának egyik tagját meggyilkolták, vagy meggyilkoltatták. Így magyarázzák Suloff rejtélyes halálát, amelynek közlelbeli részleteiről még semmi bizonyosat sem állapítottak meg. Nem érdektelen mozzanat az sem, hogy a rendőrség hosszú időn át figyelgette Suloffot,

mert őt tartotta a Kutjepov tábornok el-

rablása körül segédkező társaság egyik vezetőjének.

Mint hogy Kutjepov tábornok elrablását köztudomásulag a bolsevisták bünlajstromára írják, e pillanatban még nehéz megérteni, hogyan lehetett Suloff egyidőben fehér orosz összeesküvő és kommunista ágens. Ezeknek a homályban rejtőző momentumoknak a tisztázására nagy erőfeszítéseket tesz a rendőrség.

A Magyar Ház

Nagy lépésekkel halad előre a Magyar Ház építési akciója

Még alig alakult ki a teljes terv, mely új állandó otthonhoz juttatja nemcsak azokat, kik a mai szűk és alkalmatlan helyiségben alig férnek már meg, hanem azokat is, akik megfelelő berendezésű Magyar Otthon hiányában keveset, vagy egyáltalán nem vehetnek részt abban a lelkes és nívós szórakozásban, melyet a jelenlegi kicsiny Otthon nyújthat. Már is olyan mérvű érdeklődés nyilvánult meg, különösen a kis- és középosztály magyarsága részéről, hogy a szervezési iroda sürgős felállítása immár elkerülhetetlennek mutatkozik. Csak néhány nap múlva fejeződnek be ennek az irodának tatarozási munkálatai és akkor az már rendelkezésére fog állani felvilágosításaival, utbaigazításaival az érdeklődőknek.

Az iroda megnyitását annak megtörténte előtt napokkal fogjuk közölni. Addig is nagy vonásokban, mintegy előzetes tájékozással szolgáljon, hogy a kibocsájtandó részvények kőfélék lesznek. Ugynevezett elsőbbségi részvények és törzsrészvények. Az előbbieket egy meghatározott időben és mértékben sorsolás útján kihuzatnak és tulajdonosuk értékét visszakapja. A törzsrészvények nem részesülnek ebben a sorsolásban és tulajdonosuk osztalékot kap és részese marad mindvégig a reá eső részvény vagyonértékének. Ezzel a megkülönböztetett részvennyel alkalmas és módosítást kíván nyújtani minden részvényjegyzőnek a Részvénytársaság, hogy felhívásának megfelelően váljon részesévé az új Otthon megteremtésének. A szervezési iroda ezúton is értesíti mindazon érdeklődőket, kik már eddig kérték az iroda kiküldöttjét jegyzések megejtésére, hogy ezen felhívásnak a néhány napon belül teljes akcióba lépő iroda megnyitása után, kellő igazolványos megbizottja útján tehet csak eleget.

Kibirja fogainak külseje és ápoltsága a közönség kritikáját?

Vagy győzött a pusztító küzdelemben a kellemetlen szagot árasztó szájsav? Ez az ellenség, mely az ételmaradékok erjedése folytán keletkezik, addig működik, míg a fogakomancát teljesen elpusztítja. Lyukak keletkeznek, ami tökéletes pusztulás kezdete. Idejében vegye fel a GELLÉ FRERES-féle FOGPÉPET vagy FOGSZAPPANT, amely frissítő aromája és tonikus tulajdonságai révén hamar megszünteti a szájsavát és a kellemetlen szagot és előtérben tolja fogainak sugárzó fehérségét. Fogadja meg ezt a tanácsot és tegyen próbát egy héten át GELLÉ FRERES-féle FOGPÉPEL vagy FOGSZAPPANNAL. Akkor azután megfogja érteni, hogy GELLÉ FRERES-FOGPÉPE és FOGSZAPPANA miért olyan kedvelt és miért ragaszkodnak annyira hozzá.

Alacsony áron gyógyszertárakban, drogueriákban és jobb illatszertárakban kapható.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az aradi Agronomul, valamint az Ancora és a Britannia biztosítók a tüzbiztosítási kartellbe csábítják Bucurestiben

Leölkes Béla, az Agronomul vezérigazgatója Budapesten tárgyal, míg a Duna-biztosító igazgatója Bucurestiben foglalkozik a kartell ajánlatával. Újabb áremelési törekvést készít elő a kartellen kívüli intézetek csendes leszerelése

Bucurestiből jelentik: A Consum értesülése szerint a biztosító intézetek kartelljének, közzismert erőszakos politikája révén, állítólag sikerült elérnie hogy a kartelltől függetlenségüket megőrzött intézetek, az aradi Agronomul, az Ancora és a Britannia biztosítók tárgyalásokba menjenek bele, amelynek tendenciája az volna, hogy a három kartellen kívüli biztosító intézet belépjen a romániai tüzbiztosítási kartellbe. Ez ügyben az Agronomul megbízásából Raabe, a Duna vezérigazgatóhelyettese, az Ancora képviselőjében, Conrad, a bécsi Anker igazgatója és a Britannia részéről Gellner igazgató, a Dacia Romana biztosító intézet bucuresti-i székházában máris tárgyalásokat folytattak le.

Ertesítésünk szerint a tüzbiztosítási kartell

által kezdeményezett tárgyalások tendenciája újabb árdragítást leplez a tüzbiztosítási fronton és a kartellen kívüli intézetek belépésének a forszírozására ezt az üzleti manővert kívánja előkészíteni. A tervzet szerint a fenti három, kartellen kívül álló biztosító-intézetet június elsejével kívánják a romániai tüzdíj-egyezménybe vonni s ezen időn túl a kartellből sem ügynököket, sem üzleteket kikapcsolni nem fognak. Az Agronomul romániai vezérképviselőjének vezérigazgatója Leölkes Béla jelenleg Budapesten tartózkodik, ahonnan pár napon belül várják visszaérkezését. Szakmai körök Leölkes vezérigazgató budapesti tárgyalásait ugyancsak a Dunabiztosító bucuresti-i tárgyalásaival hozzák összefüggésbe.

= Fizetésektelen lett a nagyváradi Rimanóczy-szálloda. A Rimanóczy-szálloda bérleti: Fährnich Zoltán és Klein Jenő ma kényszerűséget kértek. A bérlet 75 százalékos egyezséget ajánlanak a hitelezőknek.

= Birtokbábelhelyezés aradmegyei községekben. Ismeretes, hogy Dimitrescu Constantin delegált prefektus, belügyi vezérfelügyelő közölte, miszerint a leggyorsabb tempóban intézkedik az agrárreform során meg-ejtett kisajátítási eljárások befejezése tekintetében. A befejező akkord, a birtokbaiktatás és a görög keleti husvétii ünnepek előtt a prefektus Soborsin száz gazdáját helyezte véglegesen birtokba. Miután sok akadályt képezett az a körülmény, hogy a birtokbábelhelyezést eszközölő járásbírák nem kapták meg kiszállási költségeiket, Dimitrescu Constantin prefektus erre a célra százezer lejt utalt ki és így a birtokbábelhelyezések ezután gyors tempóban folynak.

Merevek izmai - izületei?

— próbálja ezt meg Ön is

A kézzurásszerű fájdalmak a tarkójában és a vállában... Nyomoréknak érzi magát. Ne szenvedjen, használja Ön is a Sloan's Linimentet az izmok fájdalmainak enyhítésére.

Könnyen dörzsölje be a fájdalmas részre Sloan's Liniment-tel. A Sloan's egészséget hozó hevítése gyógyít akár csak a napugara. A fájdalmak rögtön eltűnnek. 15 millió család használja. Kérjen újabb egy üveget 75 Lei-ért.

SLOAN'S LINIMENT

Csőd előtt a romániai állatexport

Egy aradi exportvállalat kimutatása — Ausztria felé csaknem teljesen megszűnt a kivitel

Mialatt a fővárosban a miniszteri tárcákért folyik ádáz küzdelem, az alatt az ország gazdasági erői egyre több és több vért vesztenek és a gazdasági válságnak nevezett rákfené zavar-talanul folytatja romboló munkáját.

Hogy mennyire kétbalkézes politika jegyében állott az ország gazdasági irányítása, mi sem bizonyítja jobban, mint azok a szomorú adatok, amelyekkel az ország állatexportja szolgálhat. Ismeretes, hogy a legutóbbi időkben a mezőgazdasági válság fokozódása során az a meggyőződés alakult ki vezetőkörökben, hogy a mezőgazdasági termelést a lehetőségekhez képest átépítik az állattenyésztés rentabilisabbnak látszó alapjaira. Az intenció talán helyes is volt, a végrehajtás azonban annál rosszabbul ütött ki. Talán a hozzáemértés, talán a jóakarát hiánya okozta, azonban tény az, hogy az állattenyésztés produktumainak levezetésére szolgáló legfontosabb és legkézenfekvőbb lehetőség: az állatexport, teljes csőd küszöbén áll. Hogy milyen sötét a helyzet ezen a téren, azt

a legjobban az alábbi adatok bizonyítják:

Az egyik nagy aradi exportvállalat adat-szerű kimutatásai a következőket mondják: A cégnek február hónap folyamán Franciaország felé 500 vagon exportja volt és ez az ötszáz vagon hatvanra csökkent március hónap folyamán. Olaszország felé februárban 425 vagon volt az export, március hónapban már csak 130 vaggont exportáltak.

Ausztria felé szinte teljesen csődöt mondott a romániai állatexport és ennek legfontosabb okát a magyar-osztrák gazdasági egyezményben látják a szakkörök.

Ausztria bizonyos kvantum bevitelére ad ki engedélyeket a romániai exportöröknek és ezek az engedélyek bizony megszorított kvótát biztosítanak csupán a régi forgalommal szemben. Mégis a romániai exportörök nem tudják még ezt a kvótát sem kimeríteni. A helyzet az, hogy Románia állatexportja, ha csak sürgős segítség nem érkezik, nem bírja sokáig azt a sorvadást, amelyre jelenleg kárhóztatva van.

Tovább „racionalizál” a Resica

Ezzel az igazgatók és a részvényesek kerültek sorra — Busila és Popescu kívának az igazgatóságból — Kisebbitik az osztalékot

BUCURESTIBŐL jelentik: A Resica Művek és Uradalom Rt. legutóbb tartott igazgatósági ülésén résztvettek az Österreichische Credit-Anstalt delegátusai is. Az igazgatósági ülés határozata értelmében Constantin D. Busila administrateur delegué és Agripa Popescu igazgató megválnak állásától és Busila helyét N. Balint igazgató foglalja

el. — A Credit-Anstalt delegátusai egyuttal elvégezték a szokásos évi revíziót is, amely után megállapították az 1930. évi mérleget. Ugyanez az igazgatósági ülés a fizetések további redukcióját és egyéb lépéseket határozott el. Értesülésünk szerint az ezévi osztalék a múlt évi 8 százalékos osztalékhoz is kisebb lesz.

Országos érdekszövetségbe kívánja tömöríteni Coanda generális a vidéki pénzüintézeteket

A generális az „Aradi Közlöny”-höz intézett levelében ismerteti a kongresszus programját.

A kamattörvény szigorú rendelkezései árta ösztönözték az ókirályságbeli vidéki pénzüintézeteket, hogy T. Coanda generális, a pitești-i Népbank elnöki igazgatójának kezdeményezésére a vidéki bankok szövetségének kereteit megkíséreljék az erdélyi és a bánáti, valamint a besszarábiai pénzüintézetek bevonásával kiszélesíteni, hogy az erkölcsi erőben tetemesen újjászülötő gazdasági egyesülés nagyobb gazdasági és politikai súlytal vehesse föl tervbevett kampányát a kamattörvény sérelmes rendelkezései ellen.

E tervezési mozgalmakra vonatkozólag ma érkezett az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez Coanda generális levele, amelyben közli velünk, hogy április 24. és 25-re hívják össze a Kereskedelmi Kör dísztérmebe az alakuló nagygyűlést, a bucaresti-i Kereskedelmi Kamara székházába. A generális a kétnapos vidéki bankkongresszus nyomtatott tárgysorozatot az ország valamennyi pénzüintézetének megküldte. Ismertetésére rövidesen visszatérünk.

Májusban kezdik az utak építését a svédek

Az első utvonat: Bucuresti—Kolozsvár

Bucurestiből jelentik: A svéd utépítő cég technikai vezetői I. Berger mérnök kíséretében Bucurestibe érkeztek. A svéd Vágaktiebolagetnek a Banca Dâmboiana palotájában berendezett központi irodája husvét után kezdte meg működését. Az utépítési munkálatok májusban kezdődnek meg és pedig elsősorban a bucaresti-i, kolozsvári és constantai utvonatokon. Az utépítéshez szükséges anyagok beszerzésére és szállítására vonatkozó tárgyalásokat Berger mérnök-igazgató már megkezdte.

A svéd vállalat Svenska Vágaktiebolaget-céggel jegyezteti be magát az ilfovi törvényszéken.

Uj szeszkereskedelmi vállalat Szatmáron. Szatmárról jelentik: A szatmári törvényszék Szeszkereskedelmi R.-t. cég alatt új szeszkereskedelmi vállalatot jegyeztet be. A szeszkereskedelmi r.-t. alaptőkéje kétmillió lej, amely részvénytőke négyszáz darab, egyenként ötezer lejes részvényből áll. Az új részvénytársaság irodája a Markovits Elek és Fiai r.-t. székházában van és a két vállalkozás között érdekközösség áll fenn.

Megszűnt az Ufa-Demed Rt kolozsvári expozitúrája

Pert indítottak a máról-holnapra elbocsájtott tisztviselők

Temesvárról jelentik: A kényszer-egyezségi eljárás alatt álló UFA-Demed gyógyszerkereskedelmi R.-t., a Demed cím alatt vezetett kolozsvári központját az elmúlt ünnepek alatt megszüntette. A kolozsvári üzlet árukészletét Temesvárra szállították. A volt igazgatók és a vállalat kolozsvári expozitúrájának tisztviselői pert indítottak a R.-t. ellen a felmondásukért járó illetményeikért. Más-különbön a vállalat státusát a napokban készítették el. Ennek adatai szerint az UFA-Demed S. A. Temesvár, aktívái 33 millió 335.081, passzívái 50 millió 606.433 lejt tesznek ki. Ajánl két év alatt fizetendő 60 százalékot. Főbb hitelezők: Gea-Krayer Temesvár 512.268, Dumod René Temesvár 555.401, Richter Gedeon R.-t. Budapest 1.297.656, Standard Drogueria Bucuresti 747.886, E. Merck Darmstadt 990.532, I. G. Farbenindustrie A. G. 3 millió 999.361, Schering Kahlbaum A. G. Berlin 548.195 lej követeléssel. Az ideiglenes hitelezői bizottság tagjai: I. G. Farbenindustrie, Leverkusen, E. Merck Darmstadt és dr. Wander & Co. Temesvár. Az aradi piac, mint megállapíthatjuk, a nagyarányú likvidációnál nincs érdekelve.

Felszámol az aradi „Ileana” cégnagyár. Ileana Fabrica de Afa S. A. Arad, 1930. évi mérlegét 500.000 lej részvénytőke mellett, 450.850 lej veszteséggel zárta. Az április 26-i közgyűlésen az igazgatóság javasolni fogja a vállalat felszámolását és a felszámolóbizottság kinevezését.

Jogerős kényszer-egyezség. Bota Márkus aradi kereskedő kényszer-egyezsége jogerőre emelkedett. A cég 18 havi részletben 60 százalékos kvótát fizet. Passzívái 985.887 lejt tesznek ki.

A Hangya Szövetkezet közgyűlése. Budapestről jelentik: A Hangya Szövetkezet közgyűlésén Balogh Elemér dr., vezérigazgató terjesztette elő az intézet működéséről szóló jelentését. A Hangya az elmúlt esztendőben a kötelékébe tartozó szövetkezeteknek 63.576.587 pengő értékű árut szállított. A központ 1930. évi mérlege az előző év mérlegéhez képest, jelentékenyen kedvezőbb eredményt mutat. Megfelelő belső tartalékolások és az értékesítési alapoknak 145.000 pengővel való gyarapítása után, a mérleg 105.330 pengő felesleggel zárult.

A Consum április 12-i legújabb száma a pénzüi jelentés a nemzetközi pénzüi állásról számol be. Fizetésképtelenségek, új cégalapítások és cégváltások rovata e héten is igen sok új eseményről számol be. Kérjen mutatószámot a kiadóhivataltól: Cluj, Str. Iuliu Maniu 3.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlőtekért nem vállalunk felelősséget

Hirdetmény.

Atalított ezzel közhírré teszi, hogy vb. Egyesült Bank r.-t. csődtömegéhez tartozó Csermő községben levő 172 ó. i. számú ház és 800 négyzetögl területű birtok 1931. évi május 6-án a 3 órákor Csermő község-házán tartandó nyilvános árverésen el fog adni. Kikiáltási ár 250.000 Lei.

Dr. Iancu Cornel,
csődtömeggondnok.

Köszönetnyilvánítás...

Mindazoknak, kik szeretett halottunk

özv. Bodnár Miklósné

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk halás köszönetet Külön halás köszönet a „Kegyelet” temetkezési vállalatnak.

Bodnár-család.

Kitört a harc a sörkartell és a sörraktárosok között

Megakadtak a békés tárgyalások — A radauti, kartellenkívüli sörgyár előre-tör az erdélyi és a bánáti piacokon

Nem hajlandók vállalni a sörraktárosok a kartell teher-átbírítási árpóltkáját

Kolozsvárról jelentik: Az Erdélyi és Bánáti Sörgyárosok Egyesületének vezetősége a napokban tartott gyűlést, amelyen alapos tárgyalás alá vette az erdélyi és bánáti sörraktárosoknak azt az együttes állásfoglalását, amely passzív rezisztenciás alapon tiltakozott az ellen, hogy a sörkartell az olcsóbb sörárak differenciáit a sörraktárosokon igyekezék behozni. — Minthogy a

Sörgyárosok Egyesülete eddigi álláspontjának fenntartása mellett döntött a sörraktárosokkal a tárgyalások teljesen megszakadtak és megegyezésre nincs kilátás.

Értesülésünk szerint a sörraktárosok a szindikátuson kívüli gyáraktól szándékoznak beszerezni a szükségleteiket és így az egyik nagyváradi sörraktáros a szindikátuson kívüli radauti sörgyárnál

kötött le több vagon sört 1100 lejes egységárban ugyanakkor, amidőn az Erdélyi és Bánáti Sörgyárosok Egyesületének egységára 1600 lej. Hír szerint a radauti sörgyár már a közeli jövőben felállítja nagyarányú lerakatát Nagyváradon.

A sörkartell egyes tagjai arra törekednek, hogy a sörraktárosokkal minden körülmények között létrehozzák a megegyezést és ezért valószínűleg újabb tárgyalások fognak megindulni.

A szerkesztésért felelősen

SALGÓ HENRIK

felel.

SEMPERIT!

világmárka

Autógummi, kerékpárgummi, tenniszlabdák

elősmerten kiváló minőségben.

Vezérképviselő és bizományi lerakat:

Hirschmann, Arad, Str. Gheorghe Lazar 17

Helyi képviselő: STEINER, Határ-ucca.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4 vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézősködékre válaszolunk. Ajánlatok jelígy levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

LEVELEZÉS.

FIATAL gentry-leány, ki az élet küzdelmeibe belelárada, sorsának ily módon szeretne fordulatot adni, abszolút új komoly barátságát keresi. Válaszok „1931” jelígyre az Aradi Közlöny kiadójának kérelmek, 1230

HAZASSÁG.

JÓMEGJELENESÜ fiatalember vagyok; vagyonnal és biztos jövedelemmel rendelkezem. Poleségül vennék jócsaládból való leányt, aki házias, családias és otthonoskedő. Hozománytól eltekintve kölcsönös szimpátia esetén. Leveleket Rudolf Mosse, Arad, utján kérem. „Élet-társ 334” jelígyre. Közvetítők és névtelen levelekre nem válaszolok.

ALKALMAZÁS.

JÓBB fiatal mindenest keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1225

HÉT évi gyakorlattal bíró uridivatos segéd állást keres. Mátyás, Máriaradna. 1224

KÉTSZÉGIZETT fiatalember, magyar-román géprő, állást keres. Megkeresést „1500 lej” jelígyre kér az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 1225

JÓBB családból való varrni tudó leány, gyermek mellé vagy mindenesnek vidékre is elmegy. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 1285

KÖZÉPKORU gyermek- és betegápolónő állást keres, esetleg kisebb háztartáshoz. Str. Eminescu 42., Tulungerie. 1238

LAKÁS.

KIADÓ elegánsan bútorozott szoba, fűrdőszobával, előszobával a város központjában. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1171

NÉGYSZOBAS, előszoba, fűrdőszoba, vízvezetékkel, június hó 1-re kiadó Ujradon, kút (Str. Banatului) a híd közelében. Közlelhet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1193

egyszobas lakás ujonnan festve azonnal kiadó. Strada Consistoriului (Battány-ucca) 12. 1241

AUTOBUSZ megállónál belvárosi modern uccai négyszobás erkélyes és modern uccai háromszobás lakások bérbérek. Bulev. Carol 70. 1229

NEGY szobas modern uccai lakás kiadó május 1-re volt Földes-palotában. Erdekoldni Piesz Gyula cégnél. 1228

KÉT uccai szoba, fűrdőszoba, előszoba, május 1-re kiadó. Calea Saguna 65. sz. 1234

SZEP 2 nagyszobás, vagy 3 nagyszobás, fűrdőszobás, parkettás, elsőemeleti lakás kiadó. Esetleg garzonlakásnak is. Volt Lázár Vilmos-u. 3. sz. 1236

NÉGYSZOBAS lakás modern földszinten és háromszobás kerti lakás, május 1-re kiadó. Str. Consistoriului (Battány-ucca) 29. 1241

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

HÁROMSZOBAS, fűrdőszobás lakást keresek a belvárosban. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1000

EGYSZOBAS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

Pázaifűmágvak, angol-perje, oltó-viasz, oltó-gummi, sárga viasz, permetező szerek gyümölcsfák részére, vizahólyag, francia borderítő-gelatin, kénlap, parafadugók, angol kékkő, Urániazöld legolesőbban Erdős Pál fűszerkereskedő cégnél, beszerezhetők Arad, Piata Avram Iancu 3.

Ujonnan berendezett möhályomban ruhafestést, vegytisztítást Hozspodár, Arad, Str. Troliescu (volt Teleki-ucca) 13.

KÉTSZOBAS, konyhás 1-ső emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

VEIELESELDAS.

HAT HP. motor, daráskövel, hatos Marsall esőpóloszékény, Clayton Shuttleworth huzatos kazán, eladó külön is vagy cserébe. Kallsow J., Pilul (Jud. Arad.) 1231

SELYEMPAPLAN és plimó, székek, gyönyörű Alt-Deutsch ebédlő, vitrinek, könyvszekrények, álló villanylámpák, tükrök, írógépek, Biedermayer szalon, Biedermayer divány, szoboralkíványok, márvány szobrok, ezüst evőszközök, előszobafűmák, szoboralkívány, zongorák, negyedik, garson háló; komplett szobaberendezések, szalon-és ebéd kősztalok, íróasztalok, függönyök, török murkák, szekrények, keleti perzsa, dísztárgyak stb. eladók. SALGÓNE bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

VENNEK jókarban levő mély gyermekkosit. Cimeket „500” jelígyre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 1239

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ELLÁTÁS.

HAZIKOSZT izletes és olcsó. Kivánságra diétikus ebéd is kapható. Bulev. Carol (Erzsébet-körut) 46. 1236

INGAILAN.

VOLT ZRINYI-ucca 12. sz. ház eladó. Ertekezhetni ugyanott. 822

KERESKEDŐNEK alkalmas többüzletes sarokház, részben adómentes, eladó, v. Leiningen-u. 16. 1165

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarokánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező keletfestő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó, Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

FELTÁRÁS a zálogházat igénybe venni akaró közönséghez! A „Comisio” bizományi üzlet Arad, (Bul. Regele Ferdinand 21. sz.) összeköttetésbe lépett egy elsőrendű hat eng. temesvári zálogházzal, előnyös feltételek és olcsó kamra mellett közvetíti a zálogba adni szándékozott tárgyakat. Havi kamat 2 (ké) százalékos. Senkinek sem kell átutazni Temesvárral! Mi mindent elintézzünk! Aki zálogba akarja tenni ékszereit, arany-, ezüst-tárgyait, szonygeit, varrógépet, írógépet, gramofont, lényképezőgépet stb. stb. forduljon hozzánk 24 óra alatt pénzhez jut! „COMISIO” bizományi üzlet Arad, Bul. Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 21. szám.

KIADÓ

az új Sugáruton, az állomás-mellett mézárós és hentesüzletnek kiválóan alkalmas helyiségek május 1-re, továbbá egy két szobás lakás május 1-re. Bodnár hazagondnoknál, Str. (o) Paulian 11., emelet.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyílt Központi fekvés (József körut 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: J. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!

Kedvezményes vizum és utazás **Künstler Vizumirodában** ARAD, Bulev Reg. Maria 24.